

65. évf., 2011. V. 19., ára 50 dinár

18

Jó Pajtás

Május 22.

A biodiverzitás nemzetközi napja

Kurucok

Már 5. alkalommal rendezte meg 2011. május 7-én (a Szent Flórián ünnepe utáni első hétvégén) a nyugat-bácskai történelmi vetélkedőt a bajai székhelyű Cserkészzet az Ifjúságért Alapítvány. A rendezvényen bajai, bezdáni és doroszlói általános és középiskolás diákok vehettek részt.

Az eddigi vetélkedők témakörei az alábbi történelmi időszakokat ölelték fel:

2007 – Nándorfehérvár,

2008 – Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc,

2009 – Mátyás király kora,

2010 – Török világ Magyarországon és

2011 – A Rákóczi-szabadságharc.

Az idei vetélkedő színhelye a bezdáni Önkéntes Tuzoltó Testület otthonának nagyterme volt, ahol mind a tizenkét csapat (csapatonként 4 diák) tágas helyet kapott.

Történelmi vetélkedő

Doroszló csapata

A vetélkedő több fordulóból állt. Nemcsak történelmi ismereteket kellett elsajátítaniuk a versenyre készülő diákoknak, hanem ismerniük kellett Ady Endre A Rákóczi vén harangja című versét, egy Rákóczi-dalt, el kellett olvasniuk Mikszáth Kálmán A fekete város című regényét, Mikes Kelemen Törökországi Leveleit is át kellett böngészniük, és fel kellett ismerniük a Rákóczi-szobrokat is. A feladatlapok kitöltése mellett pénzermét és zászlót is készítettek.

A két bajai, a nyolc bezdáni és a két doroszlói csapat közül az alábbi csapatok bizonyultak a legjobbnak:

1. helyezés: Doroszló – A Kurucok nevű csapat tagjai: Turkál Anna, Hencsár Levente, Diósi Nikoletta és Diósi Vivien.

2. helyezés: Bezdán – A Brezániaiak nevű csapat tagjai: Szabó Robert, Horváth Andrea, Munkás Tamás és Varga Tímea.

3. helyezés: Baja – A Tenkes kapitánya nevű csapat tagjai: Rekettye Péter, Vikor Lilla, Geszthelyi Norbert, Tutor Zoltán.

Minden résztvevő ajándékkal és emléklappal, a díjazott csapat tagjai pedig gazdag könyvjutalommal térhettek haza.

A zsűri tagjai: Virág Tibor, Majsztrovics Istvánné, Kapitány Károly, Pfeiffer Attila és Brindza Ildikó voltak.

A verseny főszervezője Werner József volt.

Brindza Ildikó

XVI. NÉPZENEI TÁBOR

Jelentkezési felhívás

A Temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület 2011. július 24–30-a között hangszeroktató tábort szervez a Kókai Imre Általános Iskolában.

A tábor szervezői biztosítják az oktatókat, táborvezetőket. Szakoktatók Borsi Ferenc és Szabó Árpád lesznek, mindketten a magyar népzene kiváló ismerői. A többi oktatóval egyetemben napi hat órát foglalkoznak a táborlakókkal.

A szervezők gondoskodnak a bentlakás kényelméről, a napi háromszori étkezésről, a táborlakók biztonságáról, valamint az esti lazító programokról is.

Azok jelentkezését várjuk, akik ismerkedni szeretnének a magyar népzenevel, vagy bővíteni kívánják népzenei ismereteiket a következő hangszeren: hegedű, brácsa, nagybögő, citera, pásztorfurylya és tambura.

Jelentkezési határidő: 2011. július 15-e.

Érdeklődni személyesen a Szirmai Károly MME, Temerin, Petőfi Sándor utca 19. szám alatt, vagy a 021/843-411-es telefonszámon, illetve

szirmaim.m.e@gmail.com
e-mail címen lehet.

A bejelentkezési űrlap letölthető a

www.szirmaimme.info
honlapról.

A Magyar Asztronautikai Társaság által Ember az űrben – Gagarin öröksége címmel a 2010/2011. évre kiírt űrkutatási diákpályázaton a 11–14 évesek korcsoportjában képzőművészeti alkotásáért Rác Gyöngyi, az EmArt Műhely oszlopos tagja különdíjat kapott. A díjkiosztóra április 11-én került sor Budapesten. Gyöngyi értékes könyveket és oklevelet kapott ajándékba.

EMI

Péterrévén honismereti CD-ROM készült

Olvashattuk a lapokban, így a Jó Pajtásban is körülbelül nyolc évvel ezelőtt, amikor még az iskolákban nemigen volt számítógép. Az iskola igazgatója, Beretka Ferenc szerkesztette, Árpás Attila tanár úr pedig az informatikai szakvezető volt. Bemutatták Péterréve kulturális és természeti hagyatékát. Nagy munka volt ez, de sikerült. Megnyerték az Apáczai Közalapítvány pályázatát, ami azt jelentette, hogy újabb számítógépekkel, digitális fényképezőgéppel gazdagodott az iskola.

Azóta is szorgoskodnak, versenyeken vesznek részt.

Ma már egészen más a helyzet, nincs is olyan, tanuló, akinek ne lenne számítógépe. Hogy ma hogyan dolgoznak, mi mindenre használják e csodás gépet, elmeséli a Samu Mihály iskola informatikatanára, Árpás Attila tanítványai: **Horváth Ákos, Pataki Andrea, Molnár Enikő, Kulcsár Hortenzia, Kormányos Edina, Kiss Laura**. Mindannyian nyolcadikosok.

Beszélgetésünk elején a honismereti céddere terelődik a szó, többen tudnak róla, sőt a bemutatón a szülei meg is vásárolták.

Hogy azóta már többet foglalkoznak a számítógéppel, bizonyítja az is, hogy az idén is készültek egy versenyre. Sajnos nem rajtuk múlt, hogy nem lett belőle semmi.

– A környezetvédelemről, energiatakarékoságról szól a munkánk – kezd a mesélésbe Ákos, az egyik versenyző. – A földünk megvédelése céljából kellett prezentációt készíteni. Sok anyagot a számítógépről töltöttem le, de a könyvekben is sokat olvastam erről a témáról. Arról írtam, hogy hogyan próbáljuk meg

az embereket a megújuló energiaforrások felé irányítani. Ezek pedig a szél, a víz... Rengeteg képet, adatot töltöttünk le, s sajnálom, hogy elmaradt ez a verseny, mert nagyon sokat készültünk, s alapos munkát végeztünk. Az anyagot flesre vettük föl. Nagyon jó dolog az internet, gyakran használom a különböző beszámoló elkészítésénél is, meg szórakozásra is. Kikapcsolódásként filmet, zenét töltök le, kedvelem a közösségi oldalakat. A barátaimmal a Facebookon levelezek.

– Már vagy két éve én is fent vagyok a Facebookon – kapcsolódik a beszélgetésbe Andrea –, s mondhatom, sok külföldi baráttra tettem szert. Meg a magyarországi, ausztráliai, németországi rokonokkal is így tartjuk a kapcsolatot. Szoktunk skypeolni is. Földrajzból Szerbia vízszennyezettségéről készítettem beszámolót az internet segítségével. Ötöt kaptam rá.

A diákok informatikaórán sokat tanulnak a számítógépről, programozásról, szerkesztésről.

– Otthon gyakorolom – mondja Enikő –, amit órán megtanulok. A barátnőimet is összehoztam már a Facebookon. Az Excel-program segítségével ki lehet számítani a jegyek átlagát is. Én is töltök le zenét, meg a németországi unokatesómmal levelezek. No de az is megtörtént már, hogy a Facebook miatt elmaradt a tanulás.

– Gyakran ott felejttem magam a számítógépnél – magyarázza Hortenzia –, s megtörtént, hogy megfeledeztem a másnapi ellenőrzőről. Annyira belemerültünk a beszélgetésbe a magyarországi barátnőmmel, hogy beesteledt. Akkor jutott eszembe az ellenőrző. A szüeim csak azért nem tiltottak el a

számítógéptől, mert kijavítottam a jegyemet. Különbön nálunk leginkább be van osztva, ki mikor komputerezik, ugyanis a két idősebb tesóm is szeret számítógépezni...

Edinának nincs testvére, így ilyen gondjai nincsenek. Akkor ül a géphez, amikor akar.

– Általában tanulás után számítógépezek – jelenti ki Edina –, de megtörtént már, hogy míg a szüeim dolgoztak, én tanítás után a Facebookon kötöttem ki. Úgy megfeledeztem mindenről, hogy este, mikor hazajöttek, látták, hogy még csak ki sem pakoltam a táskából. Akkor jöttem rá, hogy elmúlt az idő. Ne is mondjam, mennyire haragudtak... Este aztán mindent megtanultam. Én is készítettem már beszámolót földrajzból, történelemből. Legutóbb a két világháború közti időszakban élő írókról, színészekről, tudósokról írtam: Szekfű Gyuláról, Babits Mihályról, Karády Katalinról, Szentgyörgyi Albertről.

Mindannyian követik az interneten lévő, a kísérettségire készített, megoldott példákat. Ellenőrzik, jól oldották-e meg a feladatokat.

– Javában készülünk a főlételire – meséli Laura –, s ha valamit nem értek, megnézem az interneten. Meg vannak oldva a példák matematikából és magyar nyelvből is. Nagy hasznát vesszük mindannyian. Különbön nem sok ideig tudok fent lenni a neten, mert megfájdul a szemem és a fejem is. No nem a komputer miatt, hanem mert kis koromban sokat szegáztam, s elrontottam a szemem. Úgyhogy most csak rövid ideig lehetek fent az interneten. Azt ajánlom a Jó Pajtás olvasóinak, ne üljenek egész nap a képernyő előtt, mert úgy járnak, mint én.

Az elektronika izgalmas világa

A szabadkai Szárits János Műszaki Középiskola tanulóinak és tanárainak nyílt egy különleges kiállítása, ahol robotok, tápegységek, rázató készülék, számítógépes programok, újrahasznosított mobiltelefonok, elemtöltők sora várta a látogatókat. **Tóth Dénes**, az iskola tanára már évek óta nagy figyelmet szentel a környezetvédelemnek és az elemek újrahasznosításának. Nemcsak a saját diákjait, hanem más középiskolásokat, óvodásokat és általános iskolásokat is bevont a programba, melynek lényege a kiüresedett elemek összegyűjtése és szétválogatása fajták szerint. Nagyon fontos, hogy például a zseblámpához, fényképezőgéphez, mp3-as lejátszóhoz használt elemek, miután kiürülnek, ne kerüljenek a természetbe, ugyanis káros anyagokat tartalmaznak, melyek a földre jutva megmérgezik vizeinket is. Ráadásul komoly anyagi megtakarítást is jelent, ha eleve újratölthető vagy alkálielemeket használunk, és a szelektív gyűjtés után az újrahasznosítás is sokkal könnyebb, mutatott rá Tóth Dénes.

A kiállított tárgyakról és az elemek, régi mobiltelefonok akkumulátorainak újrahasznosításáról ő mesél nektek.

– A rázatókészülék igen népszerű a gyerekek körében. Valójában megmutatja, hogyan hat az áram az emberre. Ez az első kísérlet, amelyben részt vesznek a diákok, amint idekerülnek az iskolába, aztán van itt egy laborasztal, elektronikai mérésekre. Elektroakusztikával is foglalkozunk a suliban, itt egy 2x100 wattos erősítő és egy aktív hangszóró, ami azt jelenti, hogy a hangszóró dobozába van beépítve az erősítő is. Mindkettőt diákok készítették. A diákok számos tápegységet is csináltak, ami valójában helyettesíti az elemeket. A cinezőpá-

kát újrahasznosított anyagokból rakták össze. Az újrahasznosítás nagyon fontos dolog. Az anyagfeldolgozás kilogramm alapon történik. Például egy tápegység kilogrammja 50 dinárt ér, de ha meg akarjuk venni, 500 dinárba kerül. Tehát 450 dinárt megspórolunk vele. Egy cinező több ezer dinárba kerül a boltokban, mi ennek a töredékéért csináltunk egyet, úgyhogy megéri újra felhasználni a régi készülékek darabjait, nem kell költeni a feldolgozásukra, és környezetkímélő is.

Az asztalson különféle készülékek következnek, az egyikkel lemérik, mely elemek tölthetők, a másikkal feltöltik őket, a harmadik már egy úgynevezett perpetuum ökolámpa, melybe ezeket az elemeket, akkumulátorokat beépíthetjük, és ha lemerülnek, csak bedugjuk őket a fali csatlakozóba, és feltöltjük. Ezeknek a készülékeknek a készítésébe már a közlekedési technikumra járó diákok is bekapcsolódtak, hiszen ez a lámpa a kerékpárokra is felszerelhető, így a közlekedés is biztonságosabb, és a büntetés is megúszható – mondja Tóth tanár úr –, a diákok pedig megkapták a kész lámpákat, hogy használják őket.

A kiállított darabok között volt eredménykijelző tábla, futószalag beépített érzékelővel, fordulatszám-szabályozó, láthattuk a híres Tesla-féle forgómágneses teret bemutató eszközt és a Van der Graaf generátort is.

A robotok között is volt többféle. Az euro-robot képes arra, hogy végigjárjon egy meghatározott útvonalat, sőt egy tárgyat A pontból B pontba áthelyezzen, majd visszatérjen a kiindulási pontra. Egy másik robot kezét ráz az emberrel, a harmadik pedig számítógépes parancsok által azt ír a táblára, amit csak szeretnénk. A számítógépes programok közül találkoztunk szavazóprogrammal, olyan gépeket vezérlő programokkal, melyeket a gyárakban is használnak, és a Himalája felszínének egy részletét is számítógépes program segítségével faragta ki egy szerszámgép.

Mint Tóth tanár úr elmondta, a kiállított tárgyak egy részével versenyeken is indultak a diákok, az iskolában több olyan ötlet is született, aminek híre más országokba is eljutott, a diákok pedig számos érdekes kísérletben, kutatásban és újdonságok feltalálásában vehettek részt.

Sztojánovity Livia

A tavasz élményei

Mezei poszméh

Számomra minden tavasszal újra és újra élményt jelent, hogy a kevés – még föllelhető – erdőben ahol járok, végig tudom követni a rügyfakadástól a teljes kilombosodásig terjedő időszakot. A fák tövében, a széleken már nyílik a zöld szirmú kisvirágú hunyor, kicsit odébb a lila folt az ibolyákat jelzi, beljebb pedig mint esküvőre készülő menyasszonyok állnak a virágzó vadcsereznyefák. Messziről szembeütnek a salátaboglárka sárgálló foltjai, a ligeterdőkben a bogláros szellőrőzsa ugyancsak sárga szirmai inetegetnek felém. A virágok felett szőrös potrohú, kövér poszméhek keringenek, néha leereszkednek, de csak azért, hogy nyomban újra továbbszálljanak.

Az erdei pocok többnyire szürkületkor indulnak táplálékot keresni, de kevéssé járt, zavartalan erdőben gyakran látom őket fényes nappal is. A vörhenyes bundájú állatok az erdei egerekkel téveszthetők össze, de farkuk jóval rövidebb (körülbőlül testhosszuk fele), szemek és füleik is kisebbek. Az erdei egerek szeme feltűnően nagy és kidülledő, farkuk a test hosszát meghaladja.

Az erdei pocok az aljnövényzetben gazdag lomberdőket kedveli. Úgyesen kúszik, találtak már fészket madarak részére kifüggesztett odúban is. Általában mégis föld alatti járataiban lakik, tanyájának két, néha több kijárata van. A járat végén levő kis kamrában mohából, fűszálakból és száraz levelekből készít fészket magának. Párási ideje márciustól októberig tart, a nőstény évente többször két–nyolc kölyköt hoz a világra. Ezek gyorsan fejlődnek, a tavasszal született nőstények még abban az évben maguk is fialhatnak. Táplálékuk zöld növényi részekből, gyökerekből, rügyekből és magokból áll, de némi rovar is fogyasztanak.

Az erdő egyik öre a szajkó vagy népies nevén mátyásmadár. Rendkívül éber, ha ember lép a fák közé, recsegő vészhangja nyomban

felhangzik. Azokon a (kiránduló)helyeken viszont, ahol sok turista jár, a szajkók megszokták a nagy forgalmat, és nem riasztanak rögtön, ha embert látnak. Megfigyelhető azonban, hogy ez csak addig érvényes, amíg a sétálók az ösvényen maradnak. Ha valaki letér onnan, és a bokrok közé bújik, nyomban gyanússá válik, és a mátyás máris hangosan riasztani kezd.

Kisvirágú hunyor

A szajkó nagy fészkekrabló hírében áll, és nem is aaptalanul, erről rigók, poszáták és más madarak mesélhetnének. Nemzedékei évmilliók óta kedvelik a tojást és a madárfiókát, de nincs egyetlen olyan faj sem, amelyik miatta tűnt volna el az erdőből. Az igazi kártevő, sajnos, mindig az ember. Például azzal, hogy költési időben, májusban és júniusban is vágja a fákat, irtja az erdőt, és a földre döntött öreg fákkal évente tojások és fiókák ezrei pusztulnak el, sok egyéb állattal együtt. A természetvédelem talán legnagyobb vívmánya lehetne, ha sikerülne visszaállítani a hajdani rendet, amikor a favágást csak a nyugalmi időben, télen engedélyezték.

Bármelyik parkban vagy arborétumban sétálunk is tavasszal, mindenütt hangos madárénekek fogad. Már csattognak az áttelelt vagy korán hazatért erdei pintyek, a bokrok közül a vörösbegyek gyöngyöző énekét halljuk, trilláznak a csuszák, és hangosan énekelnek a fekete és énekes rigók. Talán a legszebb a fülemülék és barátok duettje, de ilyenkor már a sárgarigó flótája is megszólal. Az aranytollú madár csak május elején érkezik. Akkor, amikor a lombosodás már befejeződött, és a fák koronájában megjelentek a fő táplálékuk számító hernyók. A sárgarigó a kakukkhöz hasonlóan jóízűen fogyasztja el a nagy, szőrös hernyókat is, azokat, amelyektől a cinegék és a poszáták elfordulnak.

Szeretem azokat a parkokat, ahol borostyán fut a fákra, még akkor is, ha tudom, hogy a fák aligha örülnek a törzsükre kúszó növényeknek. Az avarban virít a kis télizöld, de sok más virágban is gyönyörködhetünk. Ahol tó díszíti a parkot, kora tavasszal a petézni érkező békákat, például a lusta mozgású barna varangyokat figyelhetjük meg. Ilyen helyeken gyakran látni a tó szélén zsákmányra váró szürke gémet vagy nagy kócsagot. Ezek a madarak az arborétumban is óvatosak, messziről riadnak, de az ott fészkelők, cinegék, poszáták és a többiek megszokták az embereket, és sokkal bizalmasabbak, mint az erdőben. Ne térjünk le az ösvényekről, ne zavarjuk az állatokat, hogy ne kelljen megbánniuk, amiért nem félnek tőlünk, az odalátogató emberektől!

Sch. E.

Kis télizöld

Erdeipinty-pár

A madárvilág rekordere

Régóta ismert, hogy ez a kis termetű madárka hihetetlen teljesítményre képes, de a legújabb kutatás eredményei láttán még a szakembereknek is felszaladt a szemöldöke. A sarki csér élete folyamán akkora távolságot repül át, mintha háromszor megtenné a Föld és a Hold közötti utat oda-vissza.

A vizsgálatokat egy dán–izlandi–amerikai-brit kutatócsoport végezte, akik az Amerikai Tudományos Akadémia folyóiratában (PNAS) publikálták meglepő eredményeiket. A mérések szerint egy sarki csér akár 34 évet is elérő élettartama alatt mintegy 2,4 millió kilométert

tesz meg, ami három Hold-látogatásnak vagy hatvan Föld körüli útnak felel meg.

Az eddig is ismert volt, hogy a sarki csér nevű tengerimadár faj a legtöbbet vándorló élőlény a világon, azonban míg korábban általában 40 ezer kilométerre becstelték a csér által évente megtett utat, addig a legutóbbi mérések szerint ez meghaladhatja a 80 ezer kilométert is. A megfigyelt madarak átlagosan 71 ezer kilométert repültek egy esztendő alatt, az egyik megfigyelt állat által megtett út azonban meghaladta a 81 ezer kilométert is.

A kutatók egy éven át követték 11 vándor-madár útját grönlandi és izlandi költőhelyüktől az Antarktiszig, aztán vissza. Egészen apró,

mindössze 1,4 grammos követőkészülékeket rögzítettek a madarak lábára, ami semmiben nem zavarta őket. A madarak az Északi-sarkkör környékén, Izlandtól Alaszkáig fészkelnek, kihasználva a krillekben, planktonokban és kisebb halakban gazdag nyári vizeket, majd a fagyos és sötét északi-sarki tél elől augusztus környékén levonulnak a Déli-sarkra.

Útjuk többnyire a kontinensek vonalát követi; egyes madárcsapatok Afrika, mások Dél-Amerika partjai mentén repülnek délre. Innen áprilisban–májusban indulnak vissza, és napi átlagban mintegy 520 kilométert repülve, körülbelül negyven nap alatt érik el újra az Északi-sarkkört.

Calvin Kleinra buknak a vadak

megfigyelt területeken az egyedyszámot, illetve a nem szerinti megoszlást is” – mondta a program egyik vezető biológusa, Jose Moreira.

A siker érdekében az összetett illatáról ismert Calvin Klein parfümből permeteznek kisebb adagokat a vadonban elhelyezett, álcázott kamerák köré – a különleges illat mágnesként vonzza magához a jaguárokat.

A parfüm és a nagymacsák orra közötti vonzerőre New Yorkban, a Bronxi Állatkertben végrehajtott kísérletek során derült fény. A szakemberek itt próbálták kitalálni, mely illatokkal lehet majd a vadonban a leghatékonyabban előcsalogatni a jaguárokat. Több mint egy évig vizsgálták, mely idő alatt egyebek mellett 24 különféle parfümöt is teszteltek, de az Obsession tononymagasan a legjobbnak bizonyult. A második helyen egyébként Nina Ricci klasszikus illata, a L'Air du Temps végzett.

A módszer minden jel szerint remekül bevált a guatemalai dzsungelben. A kutatók úgy vélik, hatalmas segítség ez nekik a jaguárok nyomon követésében és párzási szokásaik megfigyelésében, ezért szeretnék más tájakon is bevetni. Ha minden jól megy, a közeljövőben Venezuela, Nicaragua, Bolívia, Peru és Ecuador nagymacsáit is a Calvin Klein pézsmailatú terméke csalogatja majd a kamerák elé.

gen kifinomult ízlésről tettek tanúbizonyságot a guatemalai dzsungel jaguárjai. A nagymacsákat ugyanis leginkább egy kellemes parfümmel lehet az automata fotócsapdák elé csalogatni.

A Wildlife Conservation Society (WCS) nemzetközi vadvédelmi szervezet jaguárvédelmi programjának részeként úgynevezett fotócsapdákkal követik nyomon a Guatemala legészakibb részén elterülő Maja Bioszféra-rezervátumban élő nagymacsákat. A feladat nem egyszerű, hiszen valahogyan a fotómasinák elé kell csalogatni a jaguárokat. A kutatók több szert is kipróbáltak, de egyértelműen az Obsession fantázia nevű volt a leghatásosabb a Calvin Kleintől.

„Olyan módszerrel dolgozunk, amellyel a lehető legkevésbé zavarjuk meg a természetet. Ennek a lényege, hogy automatikus fotócsapdákkal fényképezzük le a különböző egyedeket. A parfümnek köszönhetően a jaguárokat könnyedén a kamerák elé tudjuk csalogatni, így nagyobb bizonyossággal tudjuk felmérni a

Kell-e vadállat a cirkuszokba?

Nagy-Britannia-szerre komoly felhördülést váltott ki az a rejtett kamerás felvétel, amin egy öreg cirkuszi elefántot ütnek-vennek a gondozók. A videó miatt meg is szűnhetnek a vadállatokkal készült műsorszámok a szigetország cirkuszaiban.

Sokakat megrázott, még több embert felháborított az a videó, amit nemrég tett közzé az Animal Defenders International nevű szervezet. Az állatvédők titokban, rejtett kamerával kísérték figyelemmel, milyen bánásmódban részesül a Super Circus nevezetű brit cirkusz elefántja. Az 58 éves Annie a kontinens legidősebb ormányosa, ám korántsem kap emiatt megkülönböztetett figyelmet, sőt. Mint az a felvételen jól látszik, az állatról gondoskodó munkaerő előszeretettel püföli az ázsiai elefántot, néha azért, hogy menjen árrebb, néha meg „csak úgy”.

A felvétel közzététele után a közvélemény felhördült, hogy miért van egyáltalán engedélye a cirkusznak veszélyeztetett vadállatok szerepeltetésére, főleg ha ilyen bánásmód vár az állatokra a porondon kívül. A képeken jól látszik, hogy nemcsak az elefánttal, hanem a tevékkel és minilovakkal is elég keményen bánnak. A hangok eljutottak az ország vezetéséhez is: a Környezetvédelmi, Élmezési- és Vidékfejlesztési Minisztérium jelezte, a vadállatokkal készült műsorszámok teljes betiltását fontolgatják. Európában már több tagállam vezetett be

hasonló intézkedést. Magyarország példamutató módon még 2007-ben egy új rendelkezést tett közzé, amelyben szigorúan szabályozza a cirkuszi állatok ellátását, tartását és szerepeltetését. Ennek keretében kötelező állatorvosi ellenőrzéseket írtak elő, és bizonyos szintű szakképzettséghez kötötték, hogy valaki idomár lehessen. Különösen fontos lépés volt, hogy az elefánttal és főemlősökkel készített műsorszámokat is betiltották. Emellett a Washingtoni Egyezmény (CITES) által veszélyeztetettnek minősített állatfajok vadon befogott egyedeit 2010. január 1-je óta tilos cirkuszi előadás céljára beszerezni, betanítani, valamint szerepeltetni.

Hasonló terveket jelentett be Caroline Spelman környezetvédelmi miniszter is, aki szerint elefántok, tigrisek, oroszlanok, tevék és más egzotikus teremtmények trükkökre kényszerítése „helytelen a modern Nagy-Britanniában”. Az új állatvédelmi törvényen már az utolsó simításokat végzik, és valószínű, hogy kiegészítik a cirkuszköz működését szabályozó bekezdésekkel is.

HOROG

Német bucó

Zingel streber (Siebold, 1863)

Ismeretjegyek. Igen erősen megnyúlt, hengeres testű hal, fel-tűnően vékony farokrésszel. Feje hosszú, aránylag széles, felülről kissé lapított. Orra is megnyúlt, körülbelül kétszerese a szem átmérőjének. Közepes méretű szája teljesen alsó állású. Két hátúszója közül az elülső rövidebb, mint a hátulsó. Az első hátúszóban 8-9 tüske, a másodikban 12-13 elágazó sugár számlálható. Farokúszója viszonylag kicsi, a hátsó széle enyhén bemetszett. Farkalatti úszója közepesen hosszú, 10-12 osztott sugár támasztja. Mellúszói rövidebbek, mint az alatta elhelyezkedő hasúszók. Érdes tapintású kicsiny pikkelyei erősen ülnek a bőrben, számuk az oldalvonalon 70–82. Testének világosabb, sárgásbarna alapszínét széles, sötétbarna, ferdén lefutó sávok tarkítják. Kis termető faj, a nagyobb példányok hossza is csak 16-18 cm.

Hasonló fajok. Egyedül legközelebbi rokona, a magyar bucó hasonlít hozzá annyira, hogy ránézésre összetéveszthető, de annak a teste és farknyele valamivel vastkosabb, mintázata elmosódottabb, és az első hátúszója hosszabb, benne legalább 13 tüske van. Az alakra valamelyest hasonló küllőktől és márnáktól a bucófajokat első pillantásra megkülönbözteti kettős hátúszójuk.

Környezet. Kizárólag folyóvizekben él, kifejezetten áramlás- kedvelő faj, amely állóvizekben nem él meg. Nagyobb folyókban a

paduczóna felső régiójától a dévérzóna felső régiójáig fordul elő, ez utóbbinak az alsó régiójában – ellentétben a magyar bucóval – már nem található meg. Ugyanakkor azonban nem ragaszkodik annyira a nagyobb vizekhez, népes állományai élnek a kis folyók dombvidéki szakaszain is, a kis patakokból azonban hiányzik. Általában a sodrott mederszakaszokon található meg, az üledékes részeket kerüli, ennél fogva a duzzasztott folyószakaszokról elvándorol.

Táplálék. Fenéklakó hal lévén tápláléka is főként a mederfenéken élő férgek, kis rákok, rovarlárvák és puhatestűekből kerül ki, de a víz által görgetett hordalékból is kiszedegeti az elfogyasztható szerves törmelékét.

Szaporodás. Szaporodásáról keveset tudunk, ívása március és május között zajlik le. A nőstények a folyóvizek sodrottabb részéin a kavicsos-sóderes meder gödreibe rakják le ragadós ikrájukat, amelyet megtermékenyítés után finom kavicsréteggel fednek be.

Elterjedés. Vizeinknek őshonos és egyben bennszülött halfaja, amely itt, a Duna vízrendszerében alakult ki. Elterjedési területe nagyon szűk, kizárólag a Dunában és a Vardarban, valamint ezek mellékfolyóinak vízrendszerében található meg.

Jelentőség. Gazdasági szempontból semmi jelentősége nincs, természeti értéke ellenben igen nagy, mivel szűk területen élő, ritka bennszülött halunk. Ennek megfelelően törvényeink védik, fogása tilos.

Ragadj tollat, horgász!

Növekszik a kupac! Támogatóink jóvoltából egyre több nyereség várja a Horog kishorgászait. Legalábbis azokat, akik írásaikkal, fényképeikkel, rajzaikkal szerepeltek rovatunkban, és olyan teljesítményt nyújtottak, amely megérdemli, hogy díjazott legyen. Idei versenyünk még nem ért véget. Igaz, az eddig beérkezett „termés” alapján akár már most is kihirdethetnénk nyerteseket, a verseny azonban még tart. És tartani is fog még legalább két szám erejéig. Ennyi idő – bő két hét – áll rendelkezésére azoknak a kispecásoknak, akik nyerni szeretnének, de eddig még nem mutatkoztak be rovatunkban. Meg azoknak is, akik már megtették ezt, de akad még mondanivalójuk. Szóval, a verseny még tart.

Ezzel párhuzamosan nekünk is bőven akad teendőnk, hiszen további nyereségeket kell gyűjtenünk. A Horog ugyanis azáltal vált híressé, hogy – mondjuk így – igen jól fizet. Ezt a hagyományt folytatni kívánjuk, és a lehetőségekhez képest gazdagon jutalmazni a vizeket járó kis tollforgatókat.

Már huzamosabb ideje köztudott, hogy a jó bizonyítványért járó legolcsóbb és legcélszerűbb ajándék a horgászfelszerelés. Ennek igen hasznos velejárója az is, hogy a pecacucc elszólít bennünket a fránya számítógép mellől. Ahelyett, hogy a szemünket folyamatosan a képernyőn tartjuk – azt lehet télen is – végre kiruccanunk a szabadba.

Az állot szobai levegőt vízpartira válthatjuk, a képernyő kisugárzása helyett pedig megmártóztatunk a nap sugaraiban.

Az előrehaladott halismertetőnk jóvoltából immár haltani ismeretekkel felvértezve horgászhattok, és biztosak vagyunk abban, hogy tiszteletben fogjátok tartani a vízparti játékszabályokat. Ehhez szorosan kapcsolódik – a vízkezelők megígérték! –, hogy a halörök a gyerekektől korosztálytól függetlenül nem kérnek horgászengedélyt. A játékszabályok betartását azonban igen! Ezt mi is elvárjuk tőletek, akárcsak támogatóink, akik

a díjakat biztosították. Csak futólag mondjuk, hogy horgászboltok is várják a nyerteseket, csak éppen nem fértek a képre. Díjakat adott Márton Miklós, a Streamer termékcsalád kifejlesztője; Rankor Travar újvidéki nagykereskedő; Stefulik József, az újvidéki Udica horgászbolt tulajdonosa; Bojan Bojanic, a nagybecskereki Carp Systemből...

Írásaitokat, fotóitokat, rajzaitokat (még legfeljebb két hétig!) az alábbi e-mail címeinkre várjuk:

jopajtas.bum@magyarszo.com
dunaimisi@gmail.com

Május 19.

Ivó, Milán és Emiliána napja.

Ivó: Germán, szláv eredetű név. Jelentése: tisztaság.

Milán: Szláv eredetű név. Jelentése: kedves.

1975. V. 19. – 36 éve történt

A japán Junko Tabei megmászta a Mount Everestet, így ő lett az első nő aki feljutott ide. Egyetlen hegyi vezető kísérte.

1948. V. 19. – 63 éve történt

Megszületett Grace Jones énekesnő, színésznő (James Bond 007 – Halálvágtá; Shaka Zulu – Az erőd; Conan, a barbár 2. – A pusztító; Dancehall Queen), filmzene-előadó.

Május 20.

Bernát, Felícia, Johanna és Palóma napja.

Bernát: Germán eredetű név, a Bernhard név magyar formája. Jelentése: medve és erős.

Palóma: Spanyol eredetű név. Jelentése: galamb.

1498. V. 20. – 513 éve történt

Vasco da Gama portugál hajós felfedezte a tengeri utat Indiába Afrika megkerülésével. Kalikutnál, India délnyugati részén kötött ki, ahol kereskedelmi telepet hozott létre.

325. V. 20. – 1686 éve történt

Nagy Konstantin római császár megnyitotta a keresztény püspökök első egyetemes zsinatát Niceában. Egyetemesnek tartották a zsinatot, mert az egész birodalomra kiterjedő volt. Nicea ma Iznik, kisáziában található. A zsinaton elfogadták az ókeresztény ökümenikus hitvallást, a Nicaeumot. Megfogalmazták az első

ortodox hitvallást, és kiátkozták az Arius eretnekséget. A keresztény egyházban ekkor volt az első nagy szakadás. Az ariánusok tanai tovább terjedtek a germán törzseknel, akik az ő hitüket vették fel. A zsinaton döntöttek a húsvéti ünnepről is, mely szerint az első tavaszi telihold utáni vasárnapot jelölték meg a feltámadási ünnep időpontjául.

Május 21.

Konstantin, Teofil, Mirella és András napja.

Konstantin: A latin Constantinus rövidülése, ami a latin constans szóból ered. Jelentése: állhatatos, következetes, szilárd.

Teofil: Görög eredetű név. Jelentése: Isten kedveltje vagy Isten kedvelő, Isten barátja.

1927. V. 21. – 84 éve történt

Charles Lindbergh amerikai repülőes egyházamban (harminchárom óra és huszonkilenc perc alatt) átrepülte az Atlanti-óceánt.

1932. V. 21. – 79 éve történt

Ugyenzen a napon, öt évvel később a világ első nőjeként az amerikai Amelia Earhart repülte át egyházamban az Atlanti-óceánt.

Május 22.

Júlia, Rita, Emil, Renáta, Ugron és Román napja.

Júlia: A Júliusz férfinév női párja, amely latin eredetű, egy híres, ősrégi római nemzetség nevéből származik. Jelentése bizonytalan, talán: Jupiter istennek szentelt vagy: ragyogó.

Rita: A Margit név olasz Margherita alakjának az önállósult becézője, amelynek jelentése: gyöngy.

1867. V. 22. – 144 éve történt

Kossuth megírta híres Cassandra-levelét, amelyben a kiegyezés ellen tiltakozott.

1930. V. 22. – 81 éve történt

Az első Zeppelin léghajó megérkezett a braziliai pernambucói légikikötőbe. Az Atlanti-óceánt átszelő utasszállító, amelyet a német Ferdinand Zeppelin gróf szerkesztett 1900-ban Sevilleből indult, és hatvan óra után elért Brazíliába.

Május 23.

Dezső, Vilmos és Renáta napja.

Dezső: A latin Desiderius névből származik, melynek kicsinyítő képzős formája a Dezső. Jelentése: kívánt, óhajtott gyermek.

Renáta: Latin eredetű név, a Renátusz férfinév női párja. Jelentése: újjászületett.

1849. V. 23. – 162 éve történt

A felső-sziléziai Grafenbergben megszületett gróf Khuen-Hédervary Károly horvát-szlávón-dalmát bán, magyar miniszterelnök. Közel 20 évig horvát-szlávón-dalmát bán volt, majd kétszer is betöltötte Magyarország miniszterelnöki tisztségét.

1990. V. 23. – 21 éve történt

Antall József történészt, az MDF elnökét választották kormányfővé. Tisztségét 1993. XII. 12-én bekövetkezett haláláig töltötte be. Nevéhez köthető – számos pozitív előjelű társadalmi változás mellett – a magyar kultúrgermekajtó ellehetlenítése, a nagy hagyományú Pajtás (és több más) gyermeklap megszűnése...

Május 24.

Eszter, Eliza, Vince, Simon, Zsófia, Mária, Szimonetta és Simeon napja.

Eszter: Perzsa eredetű bibliai név, Istár asszír-babilóniai istennő nevéből ered. Jelentése: csillag.

Simon: A héber eredetű név a Simeon név görög Szimón alakváltozatából származik. Jelentése: meghallgattatás.

1999. V. 24. – 12 éve történt

Az európai nemzeti parkok napja. Az Europark nevű szövetség a nemzeti parkok és egyéb védett területek célkitűzéseit és jelentőségét kívánta népszerűsíteni. Az Europarc Szövetség (korábbi nevén Európai Nemzeti Parkok és Natúrparok Szövetsége) 1973-ban alakult, s együttesen 34 ország 400-nál is több védett területért felelős. 1999-ben indított programja alapján május 24-én annak emlékére tartják e napot, hogy 1909. május 24-én alakultak meg az első európai nemzeti parkok Svédországban.

1819. V. 24. – 192 éve történt

Megszületett Viktória királynő, aki Anglia történelmében a leghosszabb ideig, 64 évig (1837-től 1901-ig) uralkodott. Nagy-Britannia és Írország uralkodónője, valamint India császárnője volt. 1840-ben Viktória szerelmi házasságot kötött

unokatestvérével, Albert szász-coburg-gothai herceggel, aki nagy befolyást gyakorolt a királynőre és a brit politikára egyaránt. 1877-ben Delhiben vette fel Viktória az India császárnője címet, fellelevenítve ezzel az 1858-ban trónjuktól megfosztott nagymogulok hagyományát, így bizonyítva India kulcsszerepét a brit gyarmatbirodalomban.

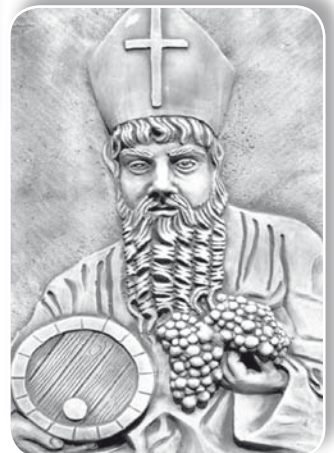
Május 25.

Orbán, György, Márk, Gergely, Urbán, Zsófia és Márkus napja.

Orbán: A latin Urbánus szóból származik. Jelentése: római, finom, művelt, udvarias ember.

Márk: A Márkus név rövidülése, amely a latin Marcus névből származik. Jelentése: Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt, határvidék, erdő védője.

1739. V. 25. – 272 éve történt

Orbán napja, aki a szőlőművesek, kádárok, kocsmárosok patrónusa, és a fagyosszentek közé tartozik. Régen szobrot, kápolnát emeltek a tiszteletére a szőlőhegyeken, képmása pedig szőlőprést, hordót, kádárcéhzászlót díszített. Ha ezen a napon szép idő járja, akkor hálásak a szentnek, ha nem, akkor szobrait megdobálják kövel. Nevünnepét, május 25-ét a nyár kezdőnapjának is tartják.

1963. V. 25. – 48 éve történt

Afrika napja. Alakuló csúcserkeztletén az afrikai egységszervezet eldöntötte Addis Ababában, hogy ezen a napon ünneplik meg Afrikát. A szervezet célja az afrikai népek egységének és szolidaritásának elősegítése a gazdasági, politikai és más területeken folytatott együttműködésük fejlesztése. Alapelvek: egyenjogúság, tömbönkívülőség, ben em avatkozás.

Viktória királynő

Adai és muzslyai siker

A GENIUS mozgalom keretében ötödik alkalommal tartották meg a vajdasági szintű általános iskolai fizikaversenyt.

A GENIUS – a tehetséges diákokért mozgalom keretében a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete Zentán a Stevan Sremac Általános Iskola Thurzó Lajos Munkaegységében április 16-án ötödik alkalommal rendezte meg a hagyományos általános iskolai Ribár Béla Fizikaversenyt. Több témakörben bizonyítottak a tanulók: számítási és gondolkodtató feladatokat, valamint kísérleti, kísérletelemző problémákat oldottak meg, a fizikortörténi részben pedig Eötvös Loránd tudós életútját és munkásságát kellett ismerni. Hasonló jellegű állami fizikaversenyt nálunk nem szerveznek, így mindenképpen hiánypótló ez a rendezvény, továbbá kivételes lehetőség arra, hogy tanulóink anyanyelvükön szerepelhetnek.

Az iskolai, illetve körzeti válogatóversenyek után sor kerülhetett a vajdasági szintű döntőre, ahová ezúttal 9 tanuló kapott meghívást.

Az eredmények a következők:

1. díj: **Csuzdi Gábor**, Cseh Károly iskola, Ada
2. díj (két tanulónak): **Pelle Leonárd**, Szervó Mihály iskola, Muzslya, és **Kiss Tamás**, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Magyar-kanizsa
3. díj: **Széll Réka**, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos – Magyar-kanizsa
4. díj (két tanulónak): **Ladik Albert**, Szervó Mihály iskola, és **Horvát Kristóf**, Stevan Sremac iskola Thurzó Lajos Munkaegység, Zenta
5. díj: **Szabó Róbert**, Szervó Mihály iskola, Muzslya
6. díj: **Hajdú Sára**, Stevan Sremac iskola Thurzó Lajos Munkaegység, Zenta.

A diákok teljesítményét **Édes Katalin**, **Csizofszki László** (helyi szervező) és **Muhi Béla** (főszerző) fizikatanárokból álló szak-

Csoportkép oklevelekkel

bizottság értékelt. Ki kell hangsúlyozni a felkészítő tanárok áldásos munkáját, akiknek sikerült felkelteniük a fiatalok érdeklődését a természettudományok iránt. A tehetségek felkutatása és felkarolása rendkívül fontos ebben a témakörben is, hiszen az értelmiségi utánpótlásról van szó. Az adai tanulókat **Molnár Gábor Gizella**, a muzslyaiakat **Puskás János**, a magyarkanizsaiakat **Szabó Tünde**, a zentaiakat **Csizofszki László** készítette fel.

Ez a fizikaverseny emléket állít **Dr. Ribár Béla** (1930–2006) akadémikusnak, aki az egyik legkiemelkedőbb vajdasági magyar természettudós, a kristályfizika nemzetközi hírvizsgálója volt. Nagyon sokat tett a vajdasági fiatalok érvényesülése érdekében, a diáksegélyezés és az ösztöndíjazás terén sokat köszönhetnek neki, ugyanakkor közéleti munkássága is példamutató volt. A róla elnevezett fizikaverseny célja a tudomány megszerettetése, az ismeretek átadása és alkalmazása, a tehetségnevelés. A fizikatanterv keretében kiváló lehetőség kínálkozik a problémamegoldó, megfigyelő, kísérletező, szövegértési, lényeglátó képességek

fejlesztésére. A diákok és mentoraik is oklevélben, könyvjutalomban részesültek. A rendezvényt ajándékkönyvekkel és más nyomtatványokkal a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács támogatta. A vendéglátó iskola **Sárosi Gabriella** igazgatójával az élén kiváló házigazdának bizonyult.

A rendezvényről képes beszámoló tekinthető meg a www.fokusz.info honlapon, és ugyanitt a Tudósok rovatban Ribár Béla akadémikusnak is emléket állít egy terjedelmes összefoglalás.

A Ribár Béla Fizikaverseny nemzetközi jellegű. A GENIUS mozgalom ugyanis évek óta sikeresen együttműködik a magyarországi Eötvös Loránd Fizikai Társulattal, a nagy tekintélyű Öveges József Fizikaverseny szervezőjével. Az idei verseny országos döntőjét 2011. május 27-e és 29-e között rendezik meg Győrben, a Kazinczy Ferenc Gimnáziumban. Vajdaságot itt ezúttal az adai Csuzdi Gábor és a muzslyai Pelle Leonárd képviseli, akiket Molnár Gábor Gizella tanárnő kísér majd el.

mbb

Csuzdi Gábor és Pelle Leonárd a fizikatanárokkal

Ők képviselik Vajdaságot Győrben az Öveges Fizikaverseny döntőjén

Rippl-Rónai József

(Kaposvár, 1861. május 23. – Kaposvár, 1927. november 25.)

Gyógyszerési oklevél birtokában kezdett művészettel foglalkozni. 1884–1887 között a müncheni akadémián tanult, majd Munkácsy Mihály segédje Párizsban. A századforduló táján figyeltek fel rá a francia festők, Paul Gauguin és a Nabik (próféták), vagy Aristide Maillol, a szobrász. Utóbbi tengerparti műtermében, Banyuls-sur-Merben hónapokon át dolgozott (1894). Magyarországon is ismertté vált, különösen sikeres 1906-os Könyves Kálmán Szalon-beli kiállítása után. Ekkor már néhány éve Magyarországon lakik: 1902-ben visszatért Somogyuszálókra, majd szülővárosába, Kaposvárra, Lazarine Boudrionnal. Később felesége unokahúgát, Anellát is magukhoz veszik. Az első világháború kitöréséig sokat utazik külföldön, otthon pedig széles körű ismeretségi köre tesz szert, Andrassy Tivadar gróftól (akinek ebédlőt tervez) a Nyugat íróiig, Ady Endréig vagy Medgyessy Ferenc szobrászig. Az első világháború kitörésekor ismét Franciaországban találjuk, ahol őt is hadifogolytáborba zárják mint „ellenséget”. Kiszabadulva néhány hónapig haditudósító Szerbiában és Olaszországban. A háború után haláláig nemzetközi kiténtetések váltakoznak hazai és külföldi kiállításokkal.

Rippl-Rónai jelentőségét abban a pályában mérhetjük le, mely először tűnik fel a modern francia áramlatok képviselői közt, és utólag, ezzel a nemzetközi szellemiséggel emeli magasabbra a magyar kultúra színvonalát. Első fontos stíluskorszaka nyúlánk nőalakjaival, komor, sötét színeivel az art nouveau élvonalába került, majd a 20. század elején Cézanne és főleg Matisse (és a fauve-

Rippl-Rónai József (Ismeretlen fotográfus felvétele, 1904)

ok) újításait adaptálta jellegzetes foltfestészetével, ún. „kukoricás” stílusával. Tette ezt immár egy olyan magyar kisvárosi környezetben, melynek utánozhatatlan nosztalgiaja Krúdy Gyula világához közelíti. (Amikor az ember a visszaemlékezéseiből él, 1904; Apám és Piacsek bácsi vörösbor mellett, 1907; Parkban festem Lazarine-t és Anellát, Hepiéknek melegük van, 1910–1911. Ez a kép a festészeti fotóhasználat szép példája

is.) Élete utolsó évtizedeiben jelentősek lírai felfogású pasztell arcképei (Babits Mihály, Szabó Lőrinc, Móricz Zsigmond, 1923).

Hatalmas életművet hagyott hátra – nemcsak festményeket, hanem grafikákat és iparművészeti alkotásokat is (az Ernst Múzeum üvegablakai, üvegpoharak, gobelinek stb.).

Beke László

MTA Művészettörténeti Kutatóintézet

Rippl-Rónai Lajos és Ödön

Zorka piros fotelban

RÜGYFAKADÁS

Családi kör

*Esteledik, esteledik, a nap lemenőben.
Hazafelé bandukolok a szürkületben,
szomorkodom, mert egyest kaptam,
s ezen rettenetesen kiakadtam.
Nem volt meg a házi feladatom,
hej, mit kapok majd ezért én otthon!*

*Nyitom a kaput, kattán a kilincs,
kezem törött, a gipsz rajta virít,
mint egy fehér régi bilincs.
Már az udvarról hallok, anyám sikít.
Mi történt? Ottmaradt a vasaló?
Kedvenc ingem most már kidobható!*

*Kabátom még akasztom a fogasra,
de a táskám már repül a sarokba.
Kapcsolnám a kompit gyorsan,
de sajnos a tesóm már rég ott van.
Apa szó: add át szépen a helyet,
addig fekdüdj le, és pihenj egyet!*

*Esteledik, apu a kádba zavar,
piszkosnak látni engem nem akar.
Míg én fürdök, anyu a kalácsot dagasztja,
megkóstolnám, de másnak van szánva.
Eladtuk már másnak előre,
a maradék megmarad reggelire.*

*Vacsizom, és az ágyba befekszem,
de még elropogtatom a megmaradt kekszem.
Betakarom magam, s nem ügyelek másra,
csak a nyugodt esti alvásra.
Elalszom a jó puha ágyban,
s besötétedik Szabadka tája.*

Vékony Endre, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Édesapám

Édesapám 33 éves, 1977. január 18-án született. Szurap Zoltánnak hívják. Földműves, becsületesen végzi a munkáját. Imád viccelődni, és szereti a jó filmeket, különösen a bunyósokat. Nagyon jól tud főzni, főleg bográcsos ételeket és grilles húsokat készít. Hobbija a pecázás. Mindent, amit tudok, tőle tanultam, pl. a horogkötést is. Jószívű ember, jó apa, segít, ha gondom akad a tanulásban vagy akármiben. Estéknél összejönnek a barátaival, kártyáznak, beszélgetnek és söröznek, de azt is mértékkel. Ha állatokkal foglalkozik, akkor nyulakat tart. Néha több száz darabra főlzaporodnak különféle színben. Édesanyámmal együtt minden évben megdolgoznak azért, hogy elmehessünk a tengerre. A munkában segít nekik, még ha keveset is. Nagyon szeretem az édesapámat, mert jószívű, dolgoz és segítőkész ember.

Szurap Adolf, 6. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Ő a példaképem

A példaképem Bedleg Rómeó, az édesapám, aki most negyvenéves. Barna szeme van. A haja rövid és fekete, de már őszül. Időnként borostás, mert nem szeret borotválkozni. Ő az egyetlen villanyszerelő ott, ahol dolgozik. Sokszor behívják a munkahelyére szabad idejében is, mert ő tudja megjavítani a gépeket. Apa olyan, akár egy ezermester. Nagyon kedves az emberekkel, és ha a segítségét kéri, kérdés nélkül mindent megtesz. Imád sütni, főzni. A főzjei finomak! A házat, ahol már több mint négy éve élünk, ő építette fel. Az áramot, vízvezetékét és a központi fűtést is ő szerelte be. Tagja a szülők tanácsának és sok más szervezetnek. Szabad idejét otthon tölti a családdal. Ilyenkor nézi a televíziót vagy játszik a számítógépen. Sajnos ritkán vagyunk együtt, mert ő délután dolgozik, én meg délelőtt az iskolában tartózkodom. Ha anya nem ér rá bevásárolni vagy befizetni a számlákat, azt apa megteszi. Ha majd egyszer én is apa leszek, szeretnék olyan ügyes, okos és családszerető lenni, mint ő.

Bedleg Kristóf, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Kikelet

*Itt a tavasz, itt van újra,
a tavaszi virágok csokra.
Olyan minden gyümölcsfa,
mint a pattogatott kukorica.*

*A fecskék villámként repülnek,
mintha egymással versenyeznének.
A gólyák fészket raknak
a fiatal gólyafiaknak.*

*Ha én is úgy szállhatnék,
ahogyan a fecskék,
boldergőbb lehetnék
mindenkinél.*

Pekan Dijana, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Az én családom

Az én családom öt tagból áll. Kitti a nővérem, a kishúgom Molli, apa, anya és én.

Mivel a nővéremmel egy napon születünk, közösen tartjuk a születésnapunkat. Ő az idén volt 14 éves. Magas termetű, hosszú barna haja van, a szeme is barna. Már 3 éve jár táncolni a New Ada Dance-ba. Molli 8 éves, ő szőke, és világoskék a szeme. Öltözete sportos, és nagyon szereti a kézilabdát. A tanulásban sokszor segít neki édesanyám és én is, mert Molli elsős. Szereti a hasát, kedvenc étele a csoki. Apukámat sajnos ritkán látom, mert sokat dolgozik saját kis vállalkozásunkban, az Agro Profilban. Harminchét éves, kissé őszes hajú ember. Hobbija a motorozás. Anyukám 6 éve alapította meg a Soli Center szoláriumstúdiót. Nagyon jól öltözött nő, legalábbis én szeretem az ízlését. Mindig nagyon finomakat főz, és azt hiszem, én is majd egyszer ilyen jól fogok főzni. A mi családukban az ünnepek fontos szerepet töltenek be. Most épp a húsvétra készülődünk. A házban mindenhol színes tojások lógnak. Megígértem a hucicámnak, hogy a szombat délutánt további tojásfestéssel töltjük. Úgy gondoltuk, hogy meghívjuk a család többi tagját is egy ilyen jó kis délutánra. Végig kérdeztünk mindenkit, de nagy csalódás ért bennünket, mikor csak azt hallottuk:

– Sajnálom, bogaraim, de apának sokat kell dolgoznia – mondta apa. Majd anyu is:

– Ma nem érek rá, mennem kell a fogorvoshoz. Majd máskor! – jelentette ki ő is. Hát nem volt mit tenni, már csak a nővérünkben bízhattunk, de sajnos ő is nemet mondott.

– Hát, Molcsi, úgy látszik ketten maradtunk.

– Igen, de nem baj, majd meglátják, milyen jó buliból maradnak ki – mondta elég nyugodtan a testvérem. Előkészítettük, ami szükséges. Kifújtunk 6-7 tojást, szereztünk gyöngyöket, anyagmaradványokat. Molli még szmokit is akart rá ragasztani, de aztán megbeszéltük, hogy az nem erre való. Már majdnem nekilátunk a díszítésnek, mikor bejött Kitti, hogy a barátnői lemondták a programot. Nem sokkal később anyu is beállított, hogy az autóból kifogyott az üzemanyag, és nem tud elmenni a fogászhoz.

– Most már csak apu hiányzik! – kiabálta Molli, és apa épp akkor lépett be a küszöbön.

– Itthon hagytam valamit! – mondta.

„Áh, inkább mégsem megyek el, kibírnak egy pár órát nélkülem...” – gondoltam, és leült mellénk a szőnyegre.

– Most már teljes a család! – mondta a hucicám, és kezdődhetett a tojásdíszítő családi délután.

Kubina Lotti, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Édesapám

Az én apámat Hódi Ervinnek hívják.

1972-ben született Magyarcsernyén. 180 cm magas, és vékony, sportos testalkatú. Rövid, fekete haja és barna szem van, természete vicces. Van egy nővére, akit Hajnalának hívnak. Az általános iskola után nem ment középiskolába, és azóta földműveléssel foglalkozik. Szabad idejében focizni jár, amit nagyon szeret. Télen több időt tud velünk tölteni, mert mikor tavasszal elkezdődik a munka, reggeltől estig a határban van.

Örülök, hogy ő az én édesapám.

Hódi Ákos, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Édesapám

Harminczilenc évvel ezelőtt egy tanyán született egy kisfiú. Barna hajú, kék szemű, mindig mosolygós és vidám. A szülei már nagyon várták az érkezését, mert az volt a legfőbb vágyuk, hogy legyen egy fiuk. Ez a valamikori kisfiú az én édesapám.

Mindig mosolygós és vidám, ha a gyerekei közelében van. Ha a házi feladatban kell segítenie, akkor is számíthatok rá. Ezt azért mindig egy kis viccelődés előzi meg, amivel anyut jól ki tudjuk hozni a sodrából. De mi ezen is titokban csak kuncogni szoktunk. Sokat dolgozik, ezért keveset találkozunk. Nyáron, amikor van alkalmunk, nagy labdacsatákat vívunk. Persze ő mindig engedi, hogy legyőzzem. Amikor eddig eljutunk, már tudom, mi következik:

– Majd holnap folytatjuk, most megyünk vacsizni!

Ezért én néha szomorú szoktam lenni, de megnyugtatom magam, hogy biztos fáradt, hisz egész nap dolgozott. Télen elővesszük a kártyát. Ilyenkor biztos nem annyira fáradt, hisz mindig legyőz minket. Leghamarabb én szólalok meg:

– Na, mi van, nem megyünk vacsizni?

Legkedvesebb emlékeim azok, amikor együtt majálisozunk, újévezünk vagy éppen csak sétálunk egyet a térdig érő hóban. Ha szánkót is viszünk, megpróbál lefordítani róla. A megszokott mondatai:

„Rögtön bemész, és felhúrod a papucsodat!”, „Sapkát is tegyél a fejedre!”, „Kézmósás!”

Ezek a szavak már annyira berögzültek, hogy néha akkor is rám szól, ha a szobapapucsom a lábamon van. Van egy közös szokásunk. Mivel neki fémpénz kell a kávéautomatába, én az uzsonnapénzemből összerakom ezeket, majd következik a licit. Ki ad érte többet.

– Van negyvenkét dinárom, kérek érte százat!

Erre apa kinyitja a pénztárcáját, és így szól:

– Kapsz érte ötvenet!

Általában én ezt nem hagyom annyiban.

– Látom, van még egy húszasod, megkaphatom?

Persze ő beleegyezik, és ideadja.

Szerintem szavakkal el sem lehet mondani, hogy mivel tartozom édesapámnak azért, amiért eddig felnevelt, és a későbbiekért, amit még kapni fogok tőle.

Szeles Enikő, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Mi leszek, ha nagy leszek?

Hatodik osztályba járok. Kézilabdázom, de bármelyik sportág érdekel. A tanulás már nem annyira, de muszáj tanulnom is.

Sokat elmélkedem, vajon mi lesz belőlem, ha felnövök. Híres kézilabda-játékos szeretnék lenni, de előtte valamilyen szakma kell a kezembe. A szüleim is gyakran figyelmeztetnek:

– Tamás, tanulj, mert a sportból csak nagy szerencsével lehet megélni!

– Tudom, anya, ezt már sokszor hallottam.

Engem a mezőgazdasági gépek érdekelnek. A mamám földműves, ezért volt rá alkalom, hogy megszeressem a munkát, amit a határban végeznek. A gépek javítása és karbantartása is érdekel. A mamám mindig mondja:

– Tomiban reménykedem, hogy nem kell eladni a gépeket meg a földeket.

Talán még ő átveheti tőlem a gazdaságot.

– Mama, tudod, hogy rám mindig számíthatsz. A mamámnak két traktorja, egy pótkocsija, egy vetőgépe stb. van. Amikor belépek a mamám udvarába, egyből a gépekre nézek, mindjárt dolgozhatnékom támad. Ekkor bemegyek a házba, és megkérdezem:

– Szia, mama, itt alhatok, lesz holnap valami reggeli munka?

– Persze lesz, kell menni szántani, csak egy baj van.

– Micsoda, mama?

– Korán kell kelni, reggel hat órákor.

– Nem baj, én ötkor felkelek.

– Jól van, kisfiam.

Reggel fel is keltem, és felöltöztem melegen.

Megérkezett a munkás, a mamám keresztfia. Beültünk a traktorba, és a határba indultunk. Hideg volt, de mire kiértünk felmelegedett, és munkához láttunk. A madarak csiripelése fogadott bennünket.

A szél enyhén fújdogált. Bármerre néztem, csak a csupasz földet láttam, amely megmunkálásra várt. A határban nyugalom és csend uralkodott, néha egy-két vad felbukkant tőlünk távolabb. Ezt szeretem a határban. Mi is munkához láttunk, és nemsokára tele lett a határ traktorokkal, amelyek szintén munkához láttak.

Azt, hogy mi leszek, még nem tudom, lehet, hogy földműves, lehet, hogy sportoló, de remélem, bármiben sikeres leszek.

Ginder Tamás, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

RÜGYFAKADÁS

Virág

*Kinyílik reggel,
Csukódik este
Egy nagy fa tövében,
Mely tele van meggyel.*

*Mélyen alszik éjjel,
Kelyhe tele mézzel,
Nappal mindig éber,
Ő egy virág, kérem.*

Šelemba Aleksandra, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Ha nagy leszek, mechanikus leszek

Szerintem sok gyereknek nehéz eldönteni, mi szeretne lenni felnőtt korában.

Engem több dolog foglalkoztat. Pici korom óta érdeklődöm az állatok iránt. Mindig vannak házi kedvenceim, melyeknek én viselem gondját. Vannak nyulaim, galambjaim, három kutyám és egy kecském, amelyet még ovis koromban kaptam. Nagyon szeretem a mezőgazdasági munkákat is. Két éve, hogy elfogott a motorkerékpár iránti rajongás. Kaptam egy krosszmotort, és imádom hajtani, de a traktort sem vetem meg. Apukám megtanított autót is vezetni. Mivel ő autószerelő, sok időt töltök vele a munkahelyén, segítkezek, és nagy érdeklődéssel figyelem a javításokat. Többek között szeretek barkácsolgatni is. Szerencse, hogy még van két évem, hogy eldöntsem, mi is szeretnék lenni. Egyelőre úgy gondolom, mechanikus leszek. Szeretnék olyan értékes mester lenni, mint édesapám.

Pesti Márton, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Katicabogár

*Virágoskert közepén
illatozó rózsza.
Olyan, mintha kelyhében
kis katicabogárka volna.*

*Apró, piros szárnyain
hét kis pötty elszórva.
Ott tölti az éjszakát
a rózsabokorban.*

*Reggel tavaszillat leng a levegőben,
s most a kis katicabogár
a bodzabokorra szállt,
ahol a párijára vár csöndben.*

Horák Emese, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

„Légy jó mindhalálig” (Móricz)

(Értekező fogalmazás)

Vajon mit is nevezünk jósnak? Miért éri meg jónak lenni, venni a fáradságot, és odafigyelni másokra, segíteni másokon? Nem könnyebb rossznak lenni, elhanyagolni mindent, ami fontos, amit muszáj megcsinálni?

A mai világban ennek a viselkedésmódnak nagy szerepe van a társadalomban, családban, iskolában. A családban ettől függ a gyerek magatartása. Ha a jóságra tanítják, akkor majd öbelőle is becsületes, jószívű ember lesz. Ha viszont elhanyagolják a gyereket, majdhogynem észre sem veszik, akkor persze, honnan tudhatna a jóságról, kedvességéről? Mogorva, senkire sem hallgató ember válna belőle. Az iskolában ez határozza meg a tanár-diák kapcsolatot és a diákok közötti kapcsolatot. Mert ugye ki szeret olyan iskolába, olyan emberek közé járni, akik folyton ordibálnak rájuk, szidják őket, figyelembe sem veszik a diákokat, csak a maguk okosságát fitogtatják. Persze ezeknek vannak ellentétei is: szerető család, jó iskola, figyelmes tanárok, jószívű emberek. Mert hát jószívű ember mindenhol van, csak valahol nem meri vállalni ezt a tulajdonságát, mert gonosz emberek veszik körül, és időről időre teljesen elfojtják benne ezt az érzést.

A tévé, a rádió legtöbbször háborúkról, bombázásokról, menekülésekről szóló híreket közvetít. Ha a politikusokat a jóság, a szeretet irányítaná, vezérelné, ilyen esetekre nem lenne példa. Az emberek megbecsülnék, nem néznék le egymást, nem a hatalomra vágnának, ha a jóság lenne a legfőbb céljuk.

Ilyen világ lenne a legjobb mindenkinek.

Sótanyi Gellért, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

A 21. századi Toldi

Nem nagyon tudom elképzelni Toldi Miklóst a 21. században, vagyis a mai világban, hisz amikor íródott, akkor még voltak hősök, a hősöknek különböző képességeik. Ma már ilyenek nem léteznek. Végül is, ha megerősítem magam, akkor talán írhatok néhány sort ezzel kapcsolatban.

Ha Toldi ma élne, valószínűleg nem lenne akkora nagy hős. Ő is csak ülne a televízió előtt, no meg komputerezne. Esetleg az iskolában színötös tanuló lenne, de ennél többet nem tudnék elképzelni. A hősiességéből csak annyi maradna meg, hogy a barátait megvédené verekezés esetén. Ja, és sok barátja lenne. Még én is a barátai közé tartoznék. Feléznének rá, mint ahogy én is. Mindenkiel barátságos lenne, és senkivel sem kerülne konfliktusba. Igaz barátként néznének rá. Még a szülei is veszekednének, ami a mai fiatalok életében nagyon gyakori. Ezért is csodálnák, de lehet, hogy a „menők” emiatt pszichálnák is.

Egy pillanat! Meg kell erősítenem magam, mert kifogytam az ötletekből.

Ja, és nagyon fontos leírnom, hogy minden tanárnak a kis kedvenckéje lenne, mert neki van bátorsága szembeszállni az ellenséggel, ahogy a barátai mellett is kiáll.

Valószínűleg mindenki azt hinné, hogy soha nem fárad el mások megmentésében, de ez senkiről sem mondható el.

Ilyen történet is csak az én agyszüleményem lehet.

Magyar Zsófia, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Kukoricza Jancsi levele Iluskájához

Drága Iluskám!

Anyi minden történt velem, mióta elváltunk... nem is tudom, hol kezdjem a mesémet.

Miután elbúcsúztunk, hátat fordítottam a falunknak. Ballagtam a pusztában sok napon keresztül, éhséggel és szomjúsággal küzdve. Vihar tépte a ruhámat, szél kapaszkodott a hajamba. Egy erdő legmélyén találtam magam. Egy házból fény szűrődött ki. Amikor beléptem, tizenkét tagbaszakadt, sebhelyes zsvány fogadott. Látták, hogy nem ijedek meg a saját árnyékomtól, és mondták, hogy csatlakozzak hozzájuk. Úgy tettem, mintha ebbe beleegyeznék, de közben kieszeltem valamit. Amikor már jó sokat ittak, rájuk gyújtottam a kunyhót. A tömérdek rabolt kincshez végül nem nyúltam, mert a lelkiismeretem nem engedte. Bolyongtam hát tovább. Sok nap után huszárok hadával találkoztam. Franciaországba tartottak, hogy segítsék kiűzni a törököket. Kedvet kaptam, hogy beálljak közéjük. Átkeltünk Tatarország hegyein és völgyein, taljánország erdőin, Lengyelországon és Indián. Nagy sokára elértünk a célunkhoz. Mindenhol törökök voltak, és fosztogattak. Kicsit megpihentünk, de másnap elkezdődött a csata. Ütöttük-vágtuk a törököt, folyt a vérük. A basát én magam hasítottam ketté. A basa fia menekült a francia királylánnyal, de sikerült utolérnem és megmentenem a lányt. A francia király pompás lakomát rendezett a tiszteletünkre. Nekem akarta adni a lányát feleségül, de elutasítottam, mert én csak Téged szeretlek. Képzeld, adott nekem egy zsák aranyat!

Most indulok hazafelé a sok pénzzel, hogy új életet kezdhesünk. Várj rám!
Jancsi

Remete Dávid, 5. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Magyararkanizsa

Csodaszarvasnak tartottak

Boldogan éldegéltem a világban, míg egyszer össze nem találkoztam a két testvéremmel Hunorral és Magyarral.

Feljükbe vették, hogy mindenáron megszerezzék édesanyjuknak. Száz vitézzel árkon-bokron keresztül, hegyről le, hegyre fel, sűrűből tisztásra kergettek. Futottam, ahogy csak bírtam, mert az életemet akartam menteni. Szedtem a lábamat, és mikor már teljesen a nyomomban voltak, akkor egy nagyot szökkentem, és elvesztettek a szemük elől. Tovább már nem is törődtek velem, csak a látvánnyal. Csodaszép tájakra vezettem őket. Selymes füve volt a legelőnek, mézes gyümölcs a fáknek. Messziről vidáman játszadozó lányok hangja hallatszott, közöttük két királylányé is. A két fiú összenézett a vitézekkel és eldöntötték, hogy ebből lakodalmom lesz.

Úgy is lett. Hunornak és Magyarak meghoztam a boldogságot, hiszen nekem köszönhetően találtak szerelmükre.

Nagy Mariann, 3. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Kedves Pajtások!

Hétről hétre kapok töletek olyan írásokat, amelyekben olvasmányaitok nyomára bukkanok, és tanúja lehetek tehetségetek kibontakozásának. Annak, ahogy az író egy-egy gondolata beépül a ti gondolataitokba, és alakítja a világhoz való viszonyulástokat (**Sótanyi Gellért: „Légy jó mindhalálig.”**); annak, hogy Toldi Miklós utódját a 21. században keresitek, de az utód már csak külsejében hasonlít a 19. századi elődjére (**Magyar Zsófia: A 21. századi Toldi**); annak, hogy **Vékony Endre** a Családi kör szereplőjeként saját családi körét mutatja be versében. Jó ötlet az is, hogy **Remete Dávid** Kukoricza Jancsival azonosulva írja le velét Iluskának, és hogy **Nagy Mariann** a csodaszarvasval mesélteti el az eredetmondát.

Ha az apa a példakép (**Bedleg Kristóf, Szurap Adolf, Hódi Ákos**), akkor különösen a fiúk (**Ginder Tamás, Pesti Márton**) gondolkoznak el azon: „Mi leszek, ha nagy leszek?“, és ez májusban nagyon időszerű kérdés.

A Rügyfakadás mai kínlatát a tavaszt ihlette versek teszik hangulatosabbá.

Az e heti küldeményeket a következőknek köszönöm:

Ada: Szécsényi Kata;

Csantavér: Januskó Szuzanna, Pásztor Réka, Pesti Enikő, Rác Richárd;

Magyarcsernye: Aranyos Tímea, Biacsi Nikolett, Bokor Bernadett, Fehér Melinda és Majoros Norbert (ők rajzot küldtek);

Szabadka, Ivan Goran Kovačić iskola: Cvejity Diana, Csúcs Dávid, De Negri Klaudia, Hódi Réka, Mészáros Fanni, Novák Lea, Pintér Edina, Szkocsovszki Zsolt és Vékony Endre; **Jovan Mikić iskola:** Horváth Andor, Szabó András (2 írás) és Visnyei Anikó.

További írásaitokra várva szeretettel gondol rátok:

Tomán Mária

Tavasz

Ébred a természet,
nyújtózkodnak a fák,
ásítognak a bokrok,
itt a kikelet!

Első hímők a gólya,
majd követi a fecske,
madáricsajttól lesz hangos
a falu szerte.

Nekem szép a tavasz,
nyílik a sok virág,
zűmmögnek a méhek,
illatoznak a fák.

Kőműves Kristóf, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Szabó Attila
bácskerteski
tanuló rajza

Képzelt interjú

Thor

Az angol színészi, Kenneth Branagh rendezte a sztorit, ezt a képregény-adaptációt, a skandináv superhősről, aki most már a vásznon is derekasan aprítja a gonoszokat – Görög eposzba illő pátosz, önfeláldozás, látvány (nem akármilyen), heroikus küzdelem – mindez látható a Marvel-füzetekben most már szélesvásznon is – Ez még csak az első epizód: a mese számos folytatást érdemel...

A rendezővel, Kenneth Branagh-al beszélgettünk.

– Ejszünk előljáróban szót a meséről. Miért ajánlatos olvasni és nézni ezt a történetet?

– Ez a Thor az Asgard birodalom egyik trónörökös-jelöltje. Apját, Odint szolgálja hűséggel és Asgardot. De viselkedésével – Thor rendkívül agresszív és vakmerő – háborút idéz elő a birodalomban, s ezért Odin, az édesapja azt ajánlja a gyermekének, hogy levegőváltás céljából telepedjen át a Földre, éljen a halandó emberek között, tanuljon meg sok mindent, s ha megjavul: visszatérhet Asgardba. Thor a Földön megismerkedik egy meglehetősen vonzó, csinos hölgygel, aki a számkivetett Thort a védelmébe veszi. Thor lassacskán kezdi magát jól érezni új környezetében, de aztán váratlanul előkerül gonoszodó testvére, Loki, akinek az a szándéka – ezt nem titkolja –, hogy hódítási céllal rabigába döntse a Föld lakosságát. De Thor nem rajong ezért az ötletért, szembeszáll Lokival és minden

rosszra kapható társaival. Ez a küzdelem tulajdonképpen sohasem ér véget, a testvérek egyszerűen nem bírnak egymással. Minden adódó alkalommal öltre mennek, az ellentéteket nem sikerül elsimítani.

– Mindig rajongtál a rajzregényekért?

– Gyerekkorom óta rajongok a rajzregényekért, de a legnagyobb kedvenceim mindig is a Thorral kapcsolatos kiadványok voltak. Nagyon tetszett a történet epikus felépítése, a hangulatvilága, ahogyan az élénk kontrasztok találkoznak benne, és az a paradox helyzet, hogy noha elsősorban istenek a főszereplői, mégis egy emberi történetet mesél el.

– Találkoztál a rajzregény szerzőjével?

– A Marvel superhősök atyja, a legenda Stan Lee tavaly töltötte be a nyolcvannolcat, de nehogy azt gondold, amire nem szabad gondolni: a mester nem akar visszavonulni. Ennek csak örülni lehet. Stan Lee mostanság azzal tengeti a hétköznapijait, hogy áruba bocsátja az általa megálmodott rajzfigurákat. Az álomgyári stúdiók nagy-nagy örömmel licitálnak rájuk, és nem véletlenül, mert eddig minden adaptáció sikeres volt. A mester tehát tud valamit, amit a többiek nem tudnak. Jól választja meg az írói stábját, többen az utóbbi tíz évben teljesen megreformálták a Marvel-univerzumot, s a sorozatok superhőseit. Életszáguk

lettek a háttérsztorik, bemutatták, hogy a superhősök is egyszerű emberek, akik hozzánk hasonlóan megvívják a hétköznapi harcaikat az életben. Pókember, Elektra, Fenegyerek, a Fantasztikus Négyes, Vasember, Szellemlovas és az X-Men mutánsai után most a skandináv viharisten, Thor mutatkozik be a vásznon, aki misztikus pörölyével megrázó élményben részesíti gonosz testvérét, Lokit – és minket is...

– Mi a titka a Thor-mesének?

– Az elmúlt ötven évben senki sem dolgozta fel olyan kiválóan ezt a mitológiát, mint a Marvel. Egyszerűen fantasztikus, amit az elmúlt évtizedek során felépítettek. A forgatás előtt megkértem Stan Leet és J. Michael Straczynskit, hogy csatlakozzanak a stábhhoz, és segítsék a munkánkat. Ők hihetetlenül lelkesen és szenvedélyesen álltak mellénk, mintha egész életükben erre a mozifilmre összpontosítottak volna.

– Mit tudunk Chris Hemsworthról, Thor megszemélyesítőjéről?

– Hemsworth megpróbálta Thort emberivé tenni. Első nagy szerepében láthatjuk most a nézők, az ausztrál színészt korábban láthatóak a Pokol az édenkertben című filmben, valamint a Star Trekben. Megbízható, kitűnő művész Michael, a sikerünknek egyik részese.

B. Z.

Hogy hívják?

- Hogy hívják a japán autószerelőt?
- Cseregumi Hamaroda.
- Hogy hívják a kínai telefonszerelőt?
- Nicsak Kicsöng.
- Hogy hívják a kínai kötél tánccost?
- Teng Leng Leesik.
- Hogy hívják a svájci alpinistát?
- Zu Hans.
- Hogy hívják a spanyol tolvajt?
- Lopez de Futastan.
- Hogy hívják a lengyel boltost?
- Mikornyitzky.
- Hogy hívják a magyar autószerelőt?
- Bekó Tóni.
- Hogy hívják a török rendőrt?
- Nyakizmán tökül.

Természet

- Móricka sétál az apukájával a kertben.
- Apu, mi ez?
 - Feketeribizli.
 - És miért piros?
 - Mert még zöld.

Mustár

- Móricka, megnéznéd, mennyi mustár van még a tubusban? - kérdezi a vacsorát készítő mama.

- Néhány perc múlva jön a válasz:
- A konyhaajtótól a fürdőkádig ér...

PéNZ

- Anyu, adjál 5000 dinárt!
- Mire kisfiam?
- Mire hármát számolok!

Esti mese

A nagymama az unokája ágya mellett ül, és mesét olvas. A kicsi egy ideig figyel, aztán megszólal:

- Nem tudnál kicsit halkabban mesélni? Úgy szeretnék már elaludni!

Ne hintázz!

- A mama szidja a csemetéjét:
- Tizedszer mondom, hogy ne hintázz! Hát nincs füled?
 - De van, anyu, csak azon nem tudok hintázni.

Gengszterek

- Két gengszter találkozik:
- Hogy vagy öregem?
 - Kösz, megvagyok. És te?
 - Én még nem vagyok meg, de már keresnek.

Diszkóban

- Mielőtt megismertelek, Évikém, merő sivatag volt az életem.
- Akkor biztosan ezért táncolsz úgy, mint a teve...

Étteremben

- Kérem, azonnal hívja a főnököt! Ez az étel ehetetlen! - mondja a vendég a pincérnek.
- Sajnálom, de a főnök éppen nincs itt.
- Hol van?
- A szomszédos étteremben ebédel...

Mókuska

Két mókuska találkozik az erdőben. Az egyik kérdezi a másikat:

- Mi van a markodban?
- Találd ki!
- Diócska?
- Nem.
- Mogyorócska?
- Nem.
- Akkor micsoda?
- Göröcsöcske.

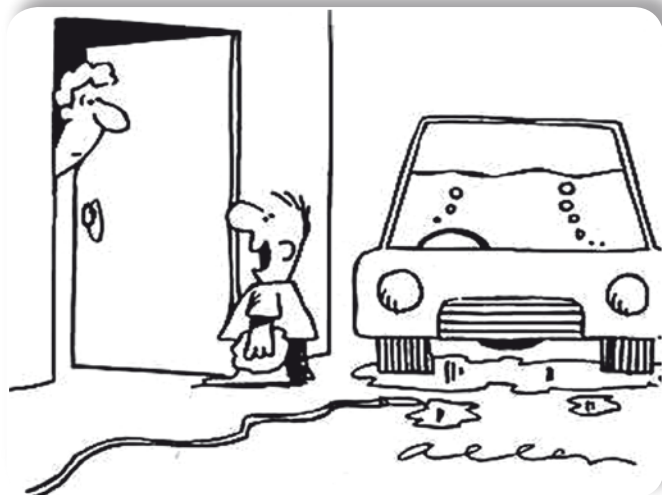
Tevék

A kis teve kíváncsian kérdezi a nagyobbótól:

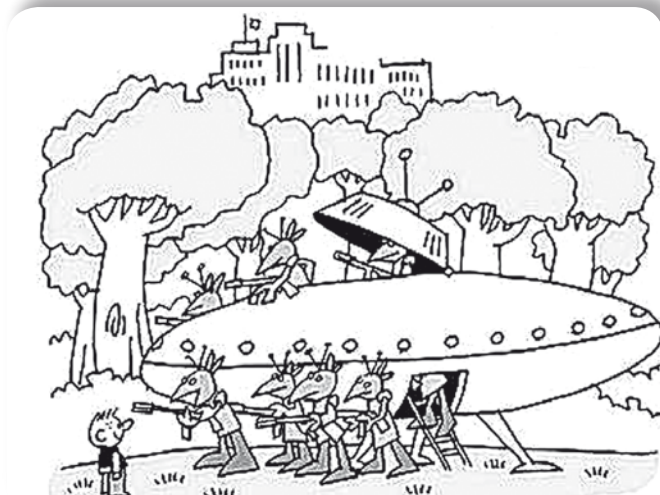
- Anyu! Miért van nekünk ilyen nagy patánk?
- Azért, hogy el ne süllyedjünk a sivatag homokjában.
- Anyu! Miért van nekünk erős szőrzetünk?
- Azért, hogy a sivatag szele fel ne sértse a bőrünket.
- Anyu! És miért van nekünk púp a hátunkon?
- Azért, mert abban tároljuk az élelmet és a vizet, hogy sokáig kibírjuk a sivatagban.
- És anyu! Akkor miért vagyunk mi az állatkertben?

Földrajzóra

- A tanító néni kérdezi földrajzórán:
- Mi a sziget?
- Diák:
- Az egy olyan földdarab, amelyet minden oldalról víz vesz körül, egyik oldala kivételével.
 - Melyik az az oldala?
 - Hát a teteje.

- Befejeztem a kocsimosást, apa.
De vigyázz, amikor nyitod ki az ajtókat, jó?

- Tudsz titkot tartani?

Ki vagy?

A kisfiú odalép anyja mögé, és megkérdi:

– Na, ki vagyok?

Az anyja magában mosolyogva belemege a játékba:

– Nem tudom. Ki vagy?

Erre a fiú:

– Tyű, tényleg működik! A tanár néni azt mondta, olyan koszos vagyok, hogy anyám sem ismerne fel.

Oviban

Zolika az óvó nénihez:

– Segítesz felhúzni a csizmámat?

– Persze Zolika, ülj le!

Az óvó néni próbálja felhúzni a gyerekre a csizmát, de sehogy sem megy.

Végül nagy nehezen ráerőszakolja.

– Óvó néni! Ez a csizma fordítva van rajtam!

Az óvó néni lerángatja, kezdi az egészet előlről. Valahogy csak sikerül újra.

– Óvó néni! Ez a csizma nem az enyém!

Az óvó néni már nagyon ideges, lerántja a csizmát a gyerek lábáról.

– Akkor melyikben jöttél reggel?

– Hát ebben.

– De akkor miért nem a tiéd?

– Mert a bátyámé, csak ő kinőtte.

Az óvó néni visszahúzza újból a csizmát.

– Zolika, hol a kesztyűd meg a sapkád?

– A csizmámban.

Édes kislány

Egy hétéves kislány bemegy az állatkereskedésbe, és kérdi az eladótól:

– Elnézést uram, árulnak itt nyulat?

Az eladó teljesen le van nyűgözve attól, hogy milyen aranyos is ez a kislány. Legugol, hogy egy magasságban legyen vele, majd mézes-mázasan megkérdi:

– Háááát milyet szeretnél, te kis éééédes?

Fehéééret piros szemmel, netááán fekete, hosszú szőrűt vagy egy aranyos kis barna színűt, lompos fülecskékkel?

A kislány csipőre teszi a kezét és válszol:

– Szerintem a pitonomnak mindegy lesz.

Rossz gyerek

– Kisfiam, miért nem mész játszani a Pistikével?

– Jaj, anya, te szeretnél játszani egy olyan gyerekkel, aki trágár, bunkó, hazudós, lopó és mocskos?

– Nem.

– Pistike sem...

Még megvan

A nagymama felháborodottan kérdezi kedvenc kisunokáját:

– Igaz-e kicsikém, hogy minden ajándékot, amit karácsonyra kaptál, összetörtél?

– Á, dehogy, nagyikám! A kalapács még megvan!

Tagadás

Nyelvtanórán a gyerekek a mondatokról tanulnak.

– Gyerekek, mondjatok egy tagadó mondatot!

Móricka jelentkezik:

– A Kovács ellopta a tizóraitam.

– De Móricka, ez egy állítás.

– Igen, de a Kovács tagadja.

Szólni kéne

Az apa reggel hétkor felébred, magára kapja a ruháit, fogja az aktatáskát, és csak az ajtóból szól vissza:

– Már így is késésben vagyok, nincs időm reggelizni!

A feleség és a két gyerek az ablakból integet neki. Amikor eltűnik az autójával, a kicsi megkérdezi:

– Nem kellett volna szólni neki, hogy vasárnap van?

Kistestvér

– Hát kis testvérkéd született? És mi a neve?

– Még nem tudjuk. Egy szavát sem lehet érteni.

Gól

Focista mondja a haverjának:

– Láttad a legutóbbi meccsünket? Lőttem 2 gyönyörű gólt.

– Nem láttam. És mi lett a végeredmény?

– 1:1.

– Holnap felhívom az iskolát a házi feladat mennyiségével kapcsolatban.

– Miért nem akar focizni, mint a többi gyerek?

Jósika Miklós

Abafi

(Részlet)

REMÉNYTELEN KÍVÁLAT

Egek! ezt nem vártam

Harro Haring

A fejedelem a sátrába összegyűlt hősöknek tudtokra adá, hogy seregeit hazavezeti. A törökök a Dunán átköltöztek, s ő azt hitte, hogy mostanra eleget tett. Voltak sokan, kik szándékát hátrálni óhajtották, s ezek közt Abafi is, ki bármint vágyott élte napjának, a szép Cristiernának közelébe juthatni, de jelen szerencséjében a magyar- s oláhországi seregeknek jobbnak ítélte a vasat addig verni, míg meleg.

A habozó, változékony Báthori megunt a táborozást, s visszavágyott Erdélybe; nem hogy ott állandóul maradjon, hanem inkább hogy egy régen szívébe rejtett vágy teljesülésén dolgozhassék az udvarában létező számos olasz urakkal, kik előtte oly érdekesnek festék Olaszországot s oly nyugalmasnak a bíbornoki méltóságot, melyre titkon mindig vágyott.

A seregek elindultak, s nemsokára a fejedelem is az Abafi, Bocskai, Keresztúri, Kornis Gáspár és Bethlen kíséretökben Erdélynek határaitra lépett.

Érzések ezrei ostromlák az Olivér keblét. Izidora halála mélyen sebzé hálás szívét. A Mikola Margit boldog meglepetésének előérzete hathatós ír volt beteg kedélyére; de azon úrt, melyet lelkében érzett, nem tölthet be egészen. Ő szeretett, remény s kinézés nélkül. Amit Izidoráért tett, vagy inkább tenni akart, valamint elébb a táborban, úgy később Erdélyben sokképpen ítélték. A nagy többség meg nem foghatá őt, bámulta kárhóztatva, bámulta jóváhagyva. Ki lelkületét egészen ismerte, nem csudálkozott rajta: neki így s nem másként kelle s lehete cselekedni. Margitot s Cristiernát az Abafi tette felmagasztalá. A női szívnek sajátja ily elhatározások becsét helyes szempontból felfogni! Gizella hallgatott, de szívének mélyében szólt egy hang: boldog Izidora!

Minél inkább közeledtek Fejérvárhoz, hol jelenben Cristierna tartá udvarát: annál inkább feszíté Abafinak keblét azon kétes kín- s kéjvegyület, mely szívének jelen hely-

zetében igen is megfejtethő; hogy találja ő Cristiernát, ha e lelkes, erényes nő, már áttekintvén őt, már gyanítván szenvedélyét, nem fogja-e hideg távolságban tartani! S ha igen – mond Abafi –, ám legyen, az ő képe szívemben fog élni örökre, s nincs az az áldozat, melyet érte meg nem tennék. – S valóban, oly egészen szellemi, oly fellengő volt hódolása, hogy állításán nem kételkedtünk.

Megérkezett végre Báthori, győzedelmének fényétől dicsőítve; s az erdélyiek méltánylóli a hős s vitézi tetteknek, a múltat feledve, kétszerezett figyelemmel s hódolattal fogadák ifjú fejedelmüket. Cristierna hódító nyájassággal jöve elébe, ki őt udvariason, de hideg tartózkodással üdvözlé. Amennyire sebzé szívét e nem érdemlett visszaidéző bánásmódja férjének: annyira akará s tudá azt rejteti; s ki az ő anyagi arcának nyájas, vidám kifejezését látta, őt boldognak vélte volna.

A szokott ünneplések s tisztelkedések végre elhangzottak. Abafi jószágaiba ment. Első cselekvése volt a fejedelemtől nyert birtokot Cseszeliczkinék visszaadni, kit Sólyom név alatt ismertünk meg a Deli Markó szabad zsákmányosai közt, s ki Lónyaival, vagy mint álnévvel nevezék, Csatárral együtt az utolsó hadban tett szolgálataikért egyebet pusztá kegyelemnél nem nyerhetének. Báthori Abafinak e tettét nem a legjobb kedvvel vevé, de adott szavát átallá ezúttal megszegni.

Otthon Abafi épen találta s egészségese a kis Bálintot, nem Zsigát többé. Udvari lelkésze nem győzé eléggé a bájos gyermeknek előmenetelét, igyekezetét dicsérni. Abafi s Deli Markó, ki őt kísérte, minden bizonyítványokat a kis Bálint sorsáról megszereztek. Abafi mindent úgy talált, miként azt neki Deli Markó elbeszélte. Nem volt több kétsége; s így elbúcsúzott Markótól, ki zordon seregéhez tért vissza, ellenségesen magával s a világgal. Abafi pedig Fejérvárra sietett, s magával vitte a kis Bálintot, kit elébb kímélve tudósíta mindenről. Bálint vélt anyját szerette; Abafihoz leírhatlan hajlandósággal ragaszkodott; nem csoda tehát, ha új helyzetének ismeretlen boldogsága

vesztését vele nem felejtetheté. A gyermek bús, örömtelen volt, s mindig Izidorát sóhajtá vissza. – Ki fog engemet – mond Abafihoz simulva – úgy szeretni, mint ő, ki anyám volt, igen, anyám inkább, mint valaha más az lehetne.

A hirtelen örömök hatása még zöldebb emléken volt hősünk előtt, mint hogy Margittal boldogságát hirtelen s váratlan mené megismertetni, ki jelenben Gizellának látogatására, atyjával, a vidám, öreg Mikola Miklóssal, Fejérvárt volt.

A gyermeket Abafi elrejté, s első látogatásakor Margitnál őt csak arra figyelmezteté, hogy fiának születésekor kereszt alakú jegye volt vállán, mely később eltűnt; s nem lehet-e gyanítani, hogy a gyermek elcseréltetett.

Margit ezen észrevételén nem kevésbé ütközött meg; de azzal végzé feleletét, hogy fia karjai közt végezé életét, s hogy az ily jegyek sokszor szűnnek vagy változnak meg.

Másnap Abafi újra előhozta a dolgot, hozzáadván, hogy neki gyanúja van, hogy e csere valóban megtörtént.

Margit figyelmesbé lön. – Abafi! – kiált fel. – Ily reményt gerjeszteni anyai kebelben anélkül, hogy valósulhasson, kegyetlenség! Ah, ne szóljunk erről többet! Ily boldogság... egek!... Ily mennyei öröm nincs földi életre számítva!

– De ha mégis valósulna! – mond Abafi. – S általam?

Margit föluggott helyéből. – Ó, Olivér – rebegte –, nem, nem! Hiszen ez lehetetlen.

Így halkán szoktatván elméjét a valóság-hoz Abafi, kímélve s vigyázva az egész titkot közlé Margittal.

Az ő örömét leírni ki tudná? Egy új világ nyilatkozott előtte: ő anya volt. S midőn a

– Isten hozta, lovag! – mond a fejedelemné.
– Közelebb, közelebb! – S valami oly mondhatatlan báj volt egész alakján, oly szelíd s nyájas volt tekintete, hogy Abafi elragadva s elmerülve állott szótlan előtte.

– Nekem – mondta Cristierna, kevésbé vontatva – egy kérésem van kegyedhez.

Abafi hallgatott, de arca kifejezésében olvasható volt azon készség s öröm, melyet Cristiernának kérése idézett elő. Úgy tetszék neki, mintha ő soha ily kegyes, ily égien nyájas nem lett volna iránta.

– A kérés fontos! – folytatá kis szünet után, mosolyogva függesztve szemeit Abafira.

Olivér hallgatott, arcát öröm lobogta körül, mintha mondaná: mennyire boldogítja egy fontos kérésnek így előre bizonyos teljesíthetése.

– A kegyed hallgatása – szölt Cristierna – kérésem teljesítését biztosítja; de mondatlan s előre is ígéri azt kegyed?

Abafi szenvedélyes „igen”-nel felelt.

– Bárminő nehéz, bárminő életre ható legyen? – folytatá, szemeit mindig figyelemmel szegezve reá Cristierna.

– Minél fontosabb, minél nehezebb: annál nagyobb örömmel! – viszonzá a kértett mérsékelt hangon, mintha indulatit kívánná fekezni.

– De – mond tovább Báthoriné – ha a kérés egészen váratlan, ha kegyednek terhes teljesítése, ha keresztülvágja minden élettervét, ha...

– Ha lehetetlen – felelt Abafi szenvedélyesen –, lehetővé teszem, kegyelmes asszonyom! Én készen állok! Kijelentése a parancsnak s teljesítése egy!

– Nem parancs – igazítá ki szelíden a fejedelmi nő –, de egy óhajtás, melyet szívem megszokott lehetőnek, teljesülhetőnek hinni, mely engemet boldogít! S hiszem, a kegyed boldogságát is eszközzendő lenne egykor.

– S mi az, asszonyom? Ah, szóljon nagyságod, hogy készségesen, óhajtásainak teljesítésében legyen bizonyítványa: minő forrón, minő teljes szívemből vágyok megnyugtatóására valamit tehetni! Bárminő váratlan, bárminő széttrő életnek minden tervét, bárminő ellenemi legyen, szóljon!

A fejedelmi hölgy gondolkozni látszott; pír futá el arca havát; nem minden megindulás nélkül szölt, rebegeve: – Abafi, én kegyednek jó, szerfelett érdekes, szertetre méltó nőt választottam.

Kedves Olvasó Tanulók!

Azért választottam **Jósika Miklós Abafi** (1836) című történelmi elbeszélésének – egyébként ez volt az első, a műfaj sajátosságainak teljes mértékben megfelelő, tehát az első „igazi” regény a magyar irodalomban – közölt részletét, mert kapcsolódik az előző Gyöngyhalászban megjelent Móricz-regény adott fejezetéhez: ott ugyanis szó esik Cristiernáról, a „szűz” fejedelemasszonyról.

A feljegyzések szerint, s a fennmaradt festmények alapján úgy tudjuk, a fejedelemasszony világszép hölgy volt, épp csak a fejedelem, a hites férje nem szerette, és nem fogadta el asszonyául sohasem. Ezért Cristierna a beletörődéssel vállalt szerelmi boldogtalanság mártíralakjaként maradt fenn a történelmi emlékezetben.

Az Abafiból már jelent meg részlet rovatunkban. Akkor – néhány évvel ezelőtt – Abafi és a történelmi kor állt érdeklődésünk középpontjában. E részlet azonban a szerelmi szálak „kötődéséről és oldódásáról” szól. Milyenek ismeritek meg Cristiernát e részletből? Hogyan jellemeznétek? Miben rejlik az ő igazi nagysága és önfeláldozása?

Élményteli olvasást!

Bence Erika

Abafi elhalaványodott; sötét komolyság borítá el homlokát hirtelen, s volt valami szinte szemrehányó, szinte feddő arcának szép vonásain. Ily ajánlást attól hallani, kit imádunk, s ki éppen ezen ajánlás által hátrázott visszaidézést jelent ki, még akkor is fájdalmas és keserű, midőn szerelmünk viszonzatlan, s mikor azt annak tárgya nem is gyaníthatja! – Ilyen helyzetben volt Abafi. Cristiernának a legszívesb, a legrészvevőbb hangon tett ajánlata sérté, sebzé Abafit. Önmaga kárhóztatta szívének hullámszását; szégyenlél, hogy így el hagyá magát áltatni indulatitól. Tudta, értette: szenvedélye minő merész, minő helytelen; s mégsem tudta meglepetésének oly hirtelen ura lenni, mint máskor; érzette mélyen szívében, hogy szerelme tiszta, szenvedő, öntagadó; hogy nincs abban semmi, ami egy égi szeráfot is sérthetne; s mindennek meg gondolása őt szótlan odabámulásba süllyeszté.

(...)

bájos, érdekes gyermeket szorítá kebléhez; midőn arcában férjének s önvonásait feltalálta; midőn ezer csókkal illette vállán a kereszt alakú jegyet; midőn mindent, mindent megtudott, s a múlt szenvedései összeolvadtak a jelen gazdag boldogságának melegétől: ő akkor mennyben volt! – Nincs kívánatom több az életben! – mond örömtől elragadva, s égnek emelve könnyel tölt szemeit, voná keblére gyermekét. – Ah, nem! – folytatá könnyek közt mosolyogva, s kezét nyújtva Abafinak. – Van még egy, egyetlenegy, annak boldogsága, ki a menny üdvét varázslá életemre! S ki arra oly érdekes!

Mikola unokájának szerfelett örült; s nemsokára a történet egész Erdélyben tudva lón.

A kis Bálint új helyzetét szerető nagyatyjának s az őt imádó anyának ápoló karjai közt könnyen megszokta. Ő gyermek volt; s nemsokára oly édesen, oly szeretettel monda Margitnak: „anyám!”, mint egykor Izidorának.

Míg Abafi a Margit boldogságát meleg szorgalommal eszközél: a fejedelemasszonynak gyakran vala közelében, s ott többször látta Gizellát is anélkül, hogy iránta többet érezne, mint azelőtt. Cristierna mellett Abafi gondolni sem tudta egyebet, csak őtet!

Néhány nappal azután, hogy a kis Bálint születése világosságra jött, Báthoriné, kinek magaviseletében maga iránt semmi változást nem tapasztalt Abafi, őt magához hívatá.

Láttuk, hogy Fejérvárt utolsó létekor a fejedelemné nem hívatá őt oly sokszor, s nem bíz meg annyiszor, mint azelőtt. Kétszeres vala tehát öröme e parancsnak vételekor, s ő a szerelem szárnyain sietett a fejedelmi hölgyhöz.

Olvasószobájában találta Cristiernát, pamlagán ülve, arca nyájas, de komoly volt.

Mit hoz a közeljövő?

Házimozi 3.0

A HD-felbontásra való átállás után most a harmadik dimenzióba lépés következik. 2011-ben gyakorlatilag minden fontos gyártó megjelenik a piacon legalább egy 3D-tévével. Technikailag kevés különbség lesz a készülékek között: az első generációk szinte kizárólag 120 hertzes teljes HD-képernyőket használnak aktív (shutter) szemüvegekkel kombinálva a 3D-megjelenítéshez. Egyes gyártók, például a Toshiba, duplázzák a képsémlelési számot 240 Hz-re, ami tehát szemenként másodpercenkénti 120 képfrissítést jelent – így egyáltalán nem érezhető a villódzás. A projektoroknál kicsit más a helyzet: míg például az Acer kedvező árú HD-képes kivetítője aktív szemüveggel működik, az LG polarizációs technikára épít 10 000 dolláros Full HD-s óriásánál, amelyhez speciális vetítővászon szükséges.

Autosztereoszkopikus tévékből azonban, amelyek szemüveg nélkül működnek, még nincs otthonra való. Bár sorozatgyártott készülékek professzionális célokra 2001 óta léteznek, a gyártók még mindig felbontásvesztésekkel küzdenek 3D módban, ráadásul a néző többnyire csak kevés, rögzített látószögben látja a képeket élesen és háromdimenziósan.

A 3D sikere azonban mindenekelőtt nem a készüléktől, hanem az elérhető tartalomtól függ. Az első 3D-s Blu-ray filmeket ugyan már bejelentették, például a Disney a *Monsters vs. Aliens* (Szörnyek az űrlények ellen) című mozit, a valódi 3D-tartalmak választéka mégis csekély marad. Ezért a gyártók, mint a Samsung és a Toshiba, konvertereket építenek tévékészülékeikbe, amelyek fényekkel, döntött vonalakkal és mozgó tárgyakkal többé-kevésbé hatásos 3D-hatásokat hoznak létre a 2D-képben.

A jövőben még több vállalat léphet erre az útra, mert miközben az USA-ban már elindul a 3D-tévé, Európa még mindig a HDTV-re való átálláson gondolkodik – a 3D-vel pedig inkább csak a sportközvetítések területén számol.

Táblák az internethez

Internet, e-bookok, filmek – az új tablet-PC-k útközben is biztosítják a szórakozást. Hogy ne kelljen mindig az eddigi sikertelen tábla PC-kísérletekre emlékezniük, a gyártók átkeresztelték az új eszközosztályt slate-re (ez a palatábla angol megfelelője). A technika azonban nem mindig teljesen új: a Hewlett Packard slate-jén például, amelynek előreláthatóan Akashi lesz a neve, Windows 7 fut – az Amazon Kindle-szoftverével együtt. A készülék, mint minden slate, érintőképernyővel kezelhető. Más gyártókhöz hasonlóan a HP a Google Android rendszerre épülő verziókat is tervez, ami az akku üzemidejének jöhet jól. Ugyancsak Androidra épülhet a Dell Mini 5-je, a Dell slate-sorozatának első tagja. A készülék 5"-os érintőképernyőjével csak kicsivel nagyobb, mint egy okostelefon, és 3G-s kapcsolatot, valamint 1 GHz-s processzort kínál.

A tipikus tabletek mellett több cég is megjelenik szokatlan slate-konceptiókkal a piacon. A Lenovo IdeaPad U1-e például első pillantásra egy normál laptop. Felnyitva azonban levehető az egész képernyő, amely saját processzorral, grafikai chippel és mini Linuxszal van felszerelve. Az Asus slate-konceptiója, a DR-570 ugyan e-book-olvasóként lesz meghirdetve, de 6"-os OLED kijelzőjének köszönhetően webes videókat is le tud majd játszani, 3G- és WLAN-kapcsolatot kínál, továbbá egy akkut, amely tartós használat során is kibír öt napot. Igazán felkavarni a piacot azonban megint az Apple-nek sikerülhet, az új iPad-del. A rendelkezé-

sére álló tudással az Apple-nek sikerülhet a sikeres iPhone-konceptiót jól átgondolt hardverrel és egy ügyes, az Apple Store-ban elérhető szolgáltatással a slate-re is átvinni.

A telefon vége

A csak telefonálásra használható mobiltelefon a múlté. Az új okostelefon-operációs rendszerek, mint a Google Android, egyre jobban terjednek. 2011-re a gyártók több tucat Android-telefont terveznek. Ez a fejlesztés más okostelefon-operációs rendszerek kárára megy, mint a Windows Mobile és a Nokia Symbian, amelyek lemaradnak a modern technológiáktól.

Az Apple piacra viszi a negyedik iPhone-t, amelyben az iPhone OS 4.0 újból alaposan át lesz dolgozva. Például úgy hírlík, végre több alkalmazást is lehet majd egymás mellett futtatni, ráadásul a telefon többmagos processzort is kap, ami sokkal gyorsabb teszi. Az a CPU lehet, hogy az Inteltől származik majd, amelynek Moorestown chipje a mobilokat a jövőben olyan gyorsá teheti, mint a mai netbookok, és elég teljesítményt kínál játékokhoz és HD-videókhöz is.

2011 az alkalmazások éve is lesz. A többnyire fizetős miniprogramok nemcsak a mobiltelefonokat bővítik, hanem alkalmazói életét is alaposan átforgalmazzák. A „kiterjesztett valóság” szoftverek, mint a Layar, a mobil kamerájának élő képét egészítik ki információkkal, mint a Wikipédia-magyar-átalakítások vagy étteremajánlások.

HOROSZKÓP

KOS

Ha folyton azon görcsölsz, hogy úgysem fog sikerülni, amit eltervezted, sajnos lehet, hogy úgy is lesz. Lazíts és gondoldj arra, hogy minden a legnagyobb rendben van! Szükséged lesz a környezeted szeretetteljes támogatására, ezért mindenkit meg kell most becsülnöd.

BIKA

Gonosz pletykák terjengenek rólad, ráadásul nem tudod, ki terjeszti őket. A biztonság kedvéért kérdezz ki mindenkit, egyikük csak bevallja, hogy ő indította el a szóbeszédet. Szerelmi téren rendkívül forró hangulat ígérkezik számodra! Temperamentumodat a mozdulataidban és a beszédedben is intenzíven kiéled.

IKREK

Érdekes meghívást kapsz hétvégére, ezért érdemes úgy szervezned a hetedet, hogy akkor már ne legyen dolgod. Az eseményen találkozhatasz valakivel, aki nagyban befolyásolja a későbbi életedet. Bármilyen vonzónak tűnik is egy kínálkozó alkalom, azért aludj egyet a döntés előtt.

RÁK

Intenzív és elképesztően kreatív időszak veszi kezdetét, még te is meglepődsz magadon. Veszekedéseket, apróbb vitákat is jósolnak a csillagok, de most meg tudod őrizni a hidegvéredet, és intelligensen vágsz vissza. Ezzel nem tudnak mit kezdeni, legfeljebb jobban tisztelnék majd ezután.

OROSZLÁN

Túlteng benned a tettvágy, egyfolytában csak ide-oda mennél. Azért szakíts időt a pihenésre is, mert ilyen lelkiállapotban könnyen túlhajtja magát az ember. A szerelem terén sok minden történik. Értelmem és érzelem – ezeket a tulajdonságokat tartod a legvonzóbbnak másokban.

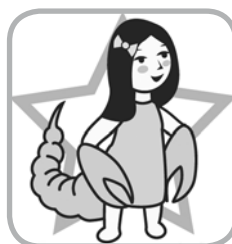
SZŰZ

Jól, könnyedén veszel minden akadályt, amit az élet eléd gördít. Ez annak köszönhető, hogy a kritikus helyzetekben nem dobod el az agyadat, hanem képes vagy mérlegelni. Ha most valamit visszautasítasz, soha többé nem kapsz rá újabb lehetőséget.

MÉRLEG

Hallgass a megérzéseidre, főleg, ha fontos döntést kell hoznod. Ne rohanj fejrel a falnak, de ne is görcsölj túl sokat a válaszon. Jön az magától! Szívügyek terén könnyen és mindenfajta erőlködés nélkül bolondítasz magadba mindenkit elbűvölő mosolyoddal.

SKORPIÓ

Ha szeretnéd az érzéseidet normálisan kifejezni, figyelj a beszélgetőpartnered reakcióira is, ne csak magadra! Meglátod, így sokkal könnyebb lesz. Bármilyen partin jelenlenség, te leszel a társaság középpontja. Minden vágyad a siker, most komoly részed lehet benne.

NYILAS

Önbizalmad az egekben lesz, fennáll annak a veszélye, hogy emiatt átgyalogsz másokon. Egy ideje letettél legtitkosabb álmod megvalósításáról. A napokban azonban csörög a telefon, és érkezik egy lehetőség, amit gyorsan el is fogadsz. A romantika egyszerűen hozzád tartozik.

BAK

Mindenki nagyon kedves lesz veled, meg is lepődsz, mert nem emlékszel arra, hogy te hasonlóképp viselkedtél volna mostanság. Biztosan a kisugárzásod miatt, vagy csak egyszerűen megérdemled ezt a bánásmódot. Akit magadba bolondítottál, nem szabadul a hálódból.

VÍZÖNTŐ

Mostanában mindenki téged talál meg, hogy elmesélje örömét vagy bánatát. Ez egyáltalán nem véletlen. Nagy lelked és jó tanácsaid ösztönösen irányítják az embereket. Légy megértő és hallgass meg őket. Romantikában is lesz részed, de ezért neked is tenned kell valamit.

HALAK

Parti parti hátán – ez jellemzi a hetedet. A hétvége utolsó napját szenteld a pihenésnek! Szívügyek terén felvirágzik az életed. Egy hollywoodi sztár és egy szuperhős keverékének érzed magad, mégis a földön jársz. Talán éppen ezért örül meg érted mindenki.

A jó tízórai titka

Te is kísértésbe esel, hogy az otthon kapott összeget édességekre költsd? Íme néhány ötlet, hogy egészségeset, finomat, táplálót, agyserkentőt egyél. Ehhez azonban otthon kell csomagolnod.

1. Az első szempont, hogy minél kisebb adagokba csomagoljuk az ennivalót. Ha például csak egyetlen kiflit igényelsz, azt is jobb kettőbe vágni, úgy megvajazni, és szendvicsnek elkészíteni, így akkor is elvéheted, ha a szünetnek csak egy kis részét kívánod evéssel tölteni. Ugyanígy járhat az almával is, amely tökéletes délelőtti gyümölcs, és nem nyomódik össze a táskádban. Vágd félbe, és göngyöld alufóliába, így eldöntheted, egyszerre eszed-e meg mindkét felét, vagy inkább beosztod.

2. Gyümölcsöt bőven vihetsz, s nagyon praktikus, ha feldarabolva kis műanyag dobozba teszed, mellé rakva egy kis műanyag kanalat és egy szalvétát. Szőlőt, körtét, banánt, mandarint, narancsot, kivit is apríthat a dobozába, külön-külön vagy akár együtt is. A műanyag doboz ne legyen nagy, hogy elférjen a táskádban.

3. A szendvics nagyon fontos, ha nagyobb étvágyú vagy, akár hármat is elfogyaszthatasz belőle a délelőtti folyamán. Éppen ezért egészségesebb típusú péksüteményből készítsd, vékonyan vajazva,

de gazdagon töltve. Kolbászfélé vagy felvágott, sajt és némi zöldség kerüljön bele. A szeletelt felvágottak és sajtok megkönnyítik a dolgot, de nyugodtan elkészítheted a csomagot este is, s éjszakára beteheted a hűtőbe.

4. Nagyon fontos, hogy eleget igyál a nap folyamán, és persze ne az annyiszor kárhóztatott cukros leveket! Egy üveg ásványvíz jó megoldás, de jók a könnyű gyümölcssteák is mézzel édesítve. A mézes limonádéhoz is csak citrom és víz kell a mézen kívül, és ügyelj arra is, hogy az elkészített ital ne legyen túl édes!

Ha nincs kedved csomagolni, kérd meg a szüleidet, hogy készítsék el neked a tízórait. Biztosan örülni fognak, ha egészségesen szeretnél táplálkozni, s nem csak csokira költöd a nehezen megkeresett pénzüket.

Esti jóga a teljes pihenésért

Nincs időd a rendszeres sportra, esténként pedig nehezen alszol el, hiszen nem vezetted le az energiáidat? Egy igazán pihentető éjszakához elég, ha lefekvés előtt 10 percet jógázunk. A hat speciális gyakorlat megnyugtat, ellazít, és segít ráhangolódni az éjszakára.

Ha-légzés

Álló helyzetben mélyen belélegzünk, és az egész felsőtest előredőlésével egy időben, a „ha” szó kimondásával kifújjuk a levegőt. Engedjük el magunkat, a kilégzés jelentse azt, hogy kiűzzük a stresszt a testünkéből. Ismétlés: háromszor-négyszer.

Brahmari légzés

Törökülés egyenes háttal, a mutatóujjunkkal befogjuk a fülünket. Kilégzéskor az „mm” hangot zengetjük. A gyakorlat elűzi a negatív gondolatokat, kialakítja az elme belső csendjét, segíti az elalvást. Ismétlés: háromszor-négyszer.

Egylábás híd

Háton fekszünk, a lábak csípőszéles terpeszben, a lábfejek és a combok párhuzamosak. A csípőt megemeljük, az ujjainkat összekulcsoljuk, a mellkas kitérve, a váll a pozíció alá húzva. Amikor stabilak

vagyunk, az egyik lábat visszafeszített lábfejjel kinyújtjuk fölfelé. Ismétlés a másik lábbal is. A gyakorlat erősíti a combot, a farizmot, átmasszírozza a hasi szerveket, és javítja a keringést.

Félgyertya

A medencét a tenyerekkel megtámasztjuk, a mellkast az áll irányába húzzuk, a lábak nyújtva, a has besüpped. A gyakorlat javítja a vérkeringést, nyugtatja az idegrendszert. Nem kell ismételni. Mentális hatása: rugalmasabb gondolkodásra készlet.

Halpóz

Háton fekvésben a behajlított karokon támaszkodunk, a homlok érinti a talajt, a mellkast egyre magasabbra nyújtjuk. A súly a karokon van. Ismétlés: kétszer-háromszor. A halpóz segíti a mirigyrendszer működését.

Pihenés

Háton fekszünk, a karok a fej körül, a lábak nyújtva függőlegesen a falhoz simulnak. A gyakorlat edzi a láb ereit, nyújtja a derekat, a lábat, javítja a vérkeringést, ellazítja a nyakat és a vállat. Naponta ajánlott.

Hangulatos és tanulságos Jó Pajtás-napot tartottunk a múlt héten Zentán, a November 11. iskolában B. Sok Kornélia magyartanár és Tóth B. Erzsébet programkoordinátor szervezésében. Mindhárom zentai iskola tanulói jelen voltak, a műsort viszont részben a vendéglátó iskola és a Thurzó tanulói, részben pedig maguk a vendégek – Németh István író, nyugalmazott újságíró; Jódal Rózsa író, sok éven át a Jó Pajtás újságírója; Tripolszki Zsuzsa újságíró, aki évtizedeken át az ifjú tehetségeket gondozta lapunk oldalain; Lennert Géza felelős szerkesztő, amúgy fotográfus és világutazó, s végül, de nem utolsó sorban Buzás Mihály tördelőszerkesztő, két lábon járó enciklopédia és elméleti sporthorgász – szolgáltatták. Mivel a 3D-s (+hang) élményt úgy sem tudjuk néhány mondatban tolmácsolni, a sok szöveg helyett inkább néhány képben próbáljuk fölidézni – és az utókor számára megörökíteni – a rendezvényt...

(amicus)

Tripolszki Zsuzsa a leendő kistudósítókkal

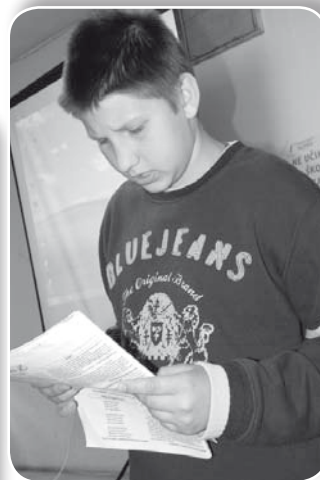
Pásztor Teréz

Nagyabonyi Luca

**Hatalák Beatrix, hárrétben
B. Sok Kornélia**

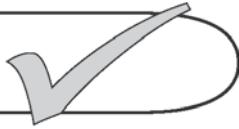
László Attila

**Németh István, Jódal Rózsa, Tripolszki Zsuzsa és Lennert Géza
Szollár Tamás felolvasását hallgatja**

**Lassabban, lassabban... Itt mindeki horgász?
Buzás Mihály a zentai kishorgászokkal**

Képes vagy megbocsátani?

1. Ha valaki félrelök a buszmegállóban...

- a) ...tudom, hogy itt mindenki feszült, de azért rosszul esik a dolog. (3 pont)
- b) ...nem gond, már megszoktam. (0 pont)
- c) ...hangosan megmondom neki a magamét. (5 pont)

2. Ha találkoznék egy régi ellenlábassal...

- a) ...mindenkinek jár egy új esély, meghívnam fagyizni. (0 pont)
- b) ...megszólítanám, de csak hogy beszélhassak neki. (5 pont)
- c) ...rég történt a dolog, beszélgetnék pár szót vele. (3 pont)

3. Egy barátom, aki nagyon megbántott, most bocsánatot kér tőlem. Én...

- a) ...biztos, hogy visszautasítom. (5 pont)
- b) ...örülök, hogy elismerte a hibáját, és megbocsájtok. (3 pont)
- c) ...azt mondom, hogy valójában az én hibám volt, ami történt. (0 pont)

4. A megbocsájtás...

- a) ...kiszolgáltatottá tesz, ezért felesleges időt szánni rá. (5 pont)
- b) ...fontos része a kapcsolatainknak. (3 pont)
- c) ...kötelességünk, történjék bármi. (0 pont)

5. Egy barátom, aki mindig fúrt engem, megsérül egy balesetben. Erre én...

- a) ...úgy érzem, megkapta, amit érdemelt. (5 pont)
- b) ...veszek virágot, és meglátogatom. (0 pont)
- c) ...szomorú leszek a hír hallatán. (3 pont)

6. Ha szemtől szemben állhatnék egy rosszakaróval, azt mondanám neki:

- a) Fáj, hogy így megbántottál. (3 pont)
- b) Nem haragszom rád. (0 pont)
- c) Remélem, egyszer ugyanúgy fogsz szenvedni, ahogy én. (5 pont)

Azon is felhúzod magad, ha beléd rúgnak a buszon, vagy olyannyira megbocsátó vagy, hogy a legközelebi barátaid is hátba szúrhatnak? A tesztből kiderül, mennyire vagy megbocsátó.

Értékelés

21–30 pont:

Már az is roppant bosszantó, amikor belénk rúg egy vadidegen a buszon, hát még az, amikor egy kedves barátunk szúr hátba bennünket. Érthető, hogy az ilyen helyzetekben dühös leszel, hiszen kiszolgáltatottnak és becsapottnak érzed magad. Azt azonban tudnod kell, hogy zsákutcába futsz, ha a konfliktushelyzetekre agresszióval válaszolsz. Ezzel a hozzáállással ugyanis nemcsak a társas kapcsolataidat teszed tönkre, de saját lelki egészségedet is porba tiprod. Nehéz ügy, de próbálj meg kicsit higgadtabban működni: ha valaki megbánt, mindig számolj el tízig, mielőtt reagálsz, tanulj meg ajtócsapkodás helyett őszintén beszélgetni, és fedezd fel a „megbocsájtók” szóban rejlő élményeket.

11–20 pont:

Te is tudod, hogy megbocsájtani az ellenünk irányuló, szándékos sérelmeket az egyik legnehezebben alkalmazható készségek egyike. Ennek ellenére úgy tűnik, hatékonyan veszed az efféle akadályokat; megpróbálsz jóindulatúan közeledni mások felé, kerülöd az alaptalan vádakat és a kárörvendést. Persze ez nem azt jelenti, hogy hagyod magad kihasználni, ugyanis ha baj van, sértődött hiszti helyett őszintén, mégis határozottan vállalod fel a véleményedet. Megosztod a másikkal, hogy rosszul esik, amit tett ellened, de meghallgatod az ő érveit is, és képes vagy rövid időn belül megbocsájtani neki. A kapcsolataid ennek megfelelően kiegyensúlyozottak, de azért légy résen, és ne hagyd, hogy mások visszaéljenek ezzel a bizalommal.

0–10 pont:

Az addig oké, hogy szeretnél békében együtt élni másokkal, hogy senkit sem akarsz megbántani, és hogy a haragtartás sem a te asztalod. Az viszont már egy kicsit túlzás, hogy – történjék bármi – mindig meghúzod magad, tűröd az ok nélkül kapott szidalmakat, és ahelyett, hogy felvállalnád a sérelmeidet, fejvesztve menekülsz a konfliktusok elől. Talán már te is rájöttél, hogy nem megoldás mindenkinek azonnal, szó nélkül és örömmel megbocsájtani, csak hogy újra jóban lehess azokkal, akik ártottak neked. Ha legközelebb konfliktushelyzetben találod magad, ne dugd homokba a fejed, és ne hibáztasd magad, inkább próbáld megfogalmazni az érzelmeidet: hangot adni annak, hogy megbántottak, elmondani, hogy fájnak a történetek, de te készen állsz arra, hogy megbocsáss.

„Kedves Bizalmas!

Nyolcadik osztályos vagyok, és van egy nagyon jó barátom. Már van két éve, hogy mindig mindent elmondunk egymásnak. Nincs titkunk. Neki van már csaja. Nagyon szerelmes belé. Én tudom, hogy a csaj nem őszinte vele, és már többször is átvágta. A barátom rájött a dolgokra, meg is beszéltek egymással, de a lány nem zavartatja magát, folytatja ugyanúgy, mint régen: hazudik neki, másik fiúkkal találkozik. A barátom nem képes szakítani vele, mondja is: annyira szereti, hogy mindent elnéz neki. Én meg dühös vagyok rá amiatt, hogy nem tud harcolni magáért. Amikor elmesélte a dolgokat, együtt sírtunk, de semmi nem változott. Szeretnék segíteni neki, de nem tudom hogyan. Kérlek, adjál tanácsot, mit tegyek?!

Válasz:

Kedves Barát!

Hogy mennyire fontosak a barátok, bizonyítja a leveled is. Megtapasztaltátok, hogy mennyit jelent az, ha legalább őszintén el tudod mondani valakinek, ami benned van, és ha kell, együtt sírtok. De sokszor ez minden, amit barátként megtehetünk, vele vagyunk, és ha kell, együtt sírunk, nevetünk, örülünk. Nincs könnyű dolgod, mert a barátod nagyon fontos neked, ám a helyzetet, amiben van, bármennyire szeretnéd is, nem tudod megoldani helyette. Sokszor kívülről sokkal jobban átlátjuk a dolgokat, meglátjuk a hibákat, a buktatókat, sokkal jobban tudjuk, mit kellene tenni, mert nem vagyunk érzelmi-
leg érintettek. Az a gond az egészben, hogy a döntés nem a mi kezünkben van.

Az igazság pedig az, hogy te sem vagy igazából annyira tisztánlátó, mert a haragodban téged is az érzelmek vezetnek, és lehet, hogy egy jó adag erősebb vonzalom is dolgozik benned, csak még nem vetted észre. Hogy miért nem tud a barátod szakítani ezzel a lánnyal, több oka is lehet, amiről csak spekulálhatunk, mert tényleges választ erre a kérdésre csak a barátod adhat. Lehet az is, hogy a szerelem nagy úr, és tényleg nem bír szakítani a lánnyal. Így jó neki, mert te mindenben támogatod, sajnálsz, törődsz vele, a te szemedben ő a legnagyobb. Az is lehet, hogy nem meri bevallani, hogy rosszul döntött, fél a szakítástól, mi lesz utána, és ezért eltűr mindent. És még sorolhatnánk. Amit te megtehetsz az az, hogy továbbra is a barátod mellett állsz. Jó lenne, ha azt a sok rosszat, amit a lányról tudsz, nem a barátod fejéhez vágnád, mert ezzel csak bántod, fájdalmat okozol neki, és ez sokszor nem segíti a döntéshozatalt. Barátkozz vele, szervezz közös programokat, hogy lássa, nemcsak a lány körül forog minden, a világ másról is szól. Adj neki időt, hogy megérjen benne a dolog, és megtalálja a számára legmegfelelőbb utat. Legyél nagybetűs BARÁT.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok, és van egy nagyon jó barátnőm, aki sajnos megszakította velem a barátságot. Tudom, hogy nagy hibát követtem el. Nemrégiben volt egy születésnap, amire a barátnőm nem tudott eljönni, és én ott összejöttem a fiújával. Megtudta, és nagyon megharagudott rám, de a barátságunk megváltozott, mert hidegen viszonyul hozzám, és sosem ér rá, hogy találkozzunk, ezért érzem úgy, hogy megszakadt a barátságunk. A gond az, hogy a fiúval is jó barátok voltunk, és ő azóta úgy tesz, mintha ott sem volnék, még köszönni sem akar, a barátai meg nagyon csúnyán néznek rám. Úgy érzem, mintha mindenki engem hibáztatna mindenért, pedig csak csókolóztunk meg táncoltunk. Tudom, hogy rosszat tettem, de biztos, hogy nem csak én vagyok hibás az egészben. Mit tegyek, hogy legalább a barátnőmmel újra jóban legyek?! Kérlek, segíts!

Sorry”

Válasz:

Kedves Bocsnátkérő!

Úgy látom, egészen jól kielemezted a helyzetet, és pontos meglátásaid vannak. A félrelépéshez kettőre van szükség. A fiú, aki miatt ez az egész megtörtént, sikeresen kibújt az egészből, és te maradtál a bűnbak. Adj időt a barátnődnek, hogy elrendezze magában a sértődöttséget és a fájdalmat, és maga is belássa, hogy a fiúja sem éppen vétlen a dologban! Ha módod lesz rá, négy szemközt beszélj a fiúval, és emlékeztess, hogy ő is készségesen részt vett a kettőtök között történetekben, neki is van bevallani valója. A továbbiakban ne gubbaszkodj otthon, barátkozz a többi osztálytársaddal, akik szívesen töltik veled az időt. És ami még fontosabb, megtanultál egy életre szóló leckét, hogy a barátnők, testvérek fiúja tiltott terület, tabu, ahogyan azt szakszerűen mondják. (Idegen szavak gyűjteménye: tabu, élőlény vagy fogalom megemlékezésére vagy érintésére vonatkozó tilalom; sérthetlenség, szentség.)

Barátok”

„Kedves Bizalmas!

Nyolcadik osztályos lány vagyok, és eddig még nem jártam senkivel sem. A gondom az, hogy minden fiú az iskolában utánam koslat, de közülük nekem egy sem tetszik. Hogy lehet az, hogy ennyi fiú közül egyik sem az estem, pedig nagyon szeretnék már én is szerelmes lenni. Mit tegyek, hogy bennem is felbredjen a szerelem valaki iránt?! Help! Help! Help!

Cica”

Válasz:

Kedves Cical!

Az az igazság, hogy egyáltalán nem kell izgulnod amiatt, hogy neked az iskolában egyik fiú sem tetszik, és nem voltál még szerelmes, mert ez csak annak a jele, hogy még nem jött el a te időd, már ami a szerelmet illeti. Ahányan vagytok, annyi különböző eset van. Igaz, hogy gyakrabban történik meg, hogy a fiúk (és a lányok) jönnek-mennek, villámgyorsasággal születnek és halnak meg szerelmek, de akad olyan eset is, mint a tiéd, hogy még mindig nem tetszik senki sem. Azért csak, hogy elmondhasd, hogy te is jártál már valakivel, valós érzelmek nélkül ne ugorj bele egy kapcsolatba, mert azzal nem sokat kapsz sem te, sem a fiú. Mivel nem jött még el a te időd, élvezd, hogy tetszel a fiúknak, hogy csapják neked a szelet, udvarolnak, te pedig flörtölhetsz, gyakorolhatod azt az ősrégi viselkedést, amivel évszázadokra visszamenően udvaroltak és udvaroltattak az emberek. Sokak szerint a flörtölés feltölt energiával, önbizalmat ad, kiteljesíti a nőiességünket/férfiasságunkat. A flört szó jelentése pedig: szerelmi játék, játékos, könnyed udvarlás, illetve ennek elfogadása.

Flörtölni lehet bármikor és bárhol, buszon, szórakozóhelyen, az utcán, iskolában stb. Hogy mikor flörtöl valaki, leolvashatjuk a jelekből: sűrű szemkontaktus, mosolygás, nevetés, a fej oldalra billentése, a nyak simogatása (inkább női jel), a hajazat igazgatása (inkább női jel).

A flörtölés legismertebb fajtája, amit biztosan te is ismersz, az ún. szemzés, amikor a szemünkkel „beszélgetünk”, kommunikálunk a másikkal. A testünk is „beszél”, „beszélgetni” szokott, amit testbeszédnek nevezünk, és a flörtben is nagy szerepet játszik. Pl.: ha a partnerünk felénk fordul, mosolyog, a szemünkbe néz, végtagjai (keze, lába) is felénk néznek, viszonozza a közeledést. Viszont, ha keresztezi a végtagjait, elfordul, kerüli a szemkontaktust, az elutasítást jelent.

Tehát addig, amíg nem jön el a te időd, gyakorold a flörtölést, barátkozz lányokkal, fiúkkal, szórakozz, mert csak a barátkozáson keresztül tanulhatod meg észrevenni, „meglátni” a másikat, felkelteni a figyelmét, és azt is leolvasni róla, hogy te is tetszel-e neki. Ha eljön az igazi.

A kiskacsa és a pillangó barátsága

Klotild, a kacsamama egy napon elhátározta, hogy elvezeti gyermekeit a közeli tóhoz, és beavatja őket az úszás rejtelmeibe.

– No, ide is értünk – mutatott körbe lelkesen.

– Látjátok ezt a csodálatos tavat? Nincs is annál jobb dolog a világon, mint megmártózni a hús habok között – lelkesedett vidáman.

Az egyik kiskacsa odatotyogott a vízhez, majd óvatosan beledugta a lábát.

– Még hogy víz? Csak nem azt akarod mondani, hogy ebbe még bele is kell mennünk? Fúj! A múltkor is alig tudtam bemelegülni az ólba, amikor eleredt az eső. Csúrom víz lett tőle a tollacskám. Mondhatom, nem volt túl kellemes. Én aztán biztos, hogy nem megyek bele. Még hogy hús habok... és abban még meg is mártózni? Brrrr... – háborgott morcosan.

– De hát Tóbiás! Milyen kacsa az, amelyik nem tud úszni? Olyan, mintha egy sas nem tudna repülni – győzködte lelkesen a mamája.

– Jaj, jaj, jaj... segítség, segítség, sas! – kiabálták rémülten a kiskacsák, és már szaladtak is a mamájuk szárnyai alá.

– Ó jaj... ne haragudjatok, nagyon rossz példát mondtam. Szerencsére nincs itt semmiféle sas. Bújjatok csak elő nyugodtan – nyugtatgatta a gyermekeit.

– De hát milyen szégyen lenne egy kacsának, ha nem tudna úszni?

– Nem bánom. Inkább szégyenkezem, de én abba a vizes micsodába még a lábamat se lógatom bele – szipogott durcásan Tóbiás.

– Jól van, no. Ne pityeregj! Ha nem szeretnél, akkor ne gyere. De el ne mozdulj innen, a partról! Ha meg netán meggondolnád magadat, csak szólj, azonnal érted jövök – cirógatta meg szárnya végével Klotild a makacs kiskacsát.

Tóbiás szomorkásan sétálgatott a part közelében.

– Elég unalmas itt egyedül. Senki sem játszik velem, pedig olyan jó lenne egy kicsit fogócskázni! – motyogta félhangosan.

– Ez meg mi? – pillantott a közelben lévő fűzfa törzsére.

– Meg kellene kóstolni. Biztosan finom lehet – hápogta, és már nyújtotta is érte a csőrét, hogy felcsippentse.

– Jaj, ne egyél meg, kedves Tóbiás! – haltszott egy halk kis hangocska.

– Beszélő enivaló? Na, ilyent se láttam még – pislogott meglepetten.

– Ha nem eszel meg, szívesen leszek a barátod. Akkor majd nem kell egyedül unatkoznod. Fogócskázhatunk, és akár bújócskázhatunk is együtt – könyörgött megszeppenve az a kis színes, szőrös valami.

– Ezt ugye nem gondoltad komolyan? Hogyan tudnánk mi fogócskázni?

– Igazad van. Most tényleg nem tudnánk, de ha várnál rám néhány napot... Hidd el nekem, akkor már nagyon sokat tudunk együtt játszani – kérlelte szívhez szólóan a kis hernyó.

– Na jól van. Azt ugyan én sem tudom, hogy miért, de hiszek neked. De addig is mit csináljak? Annyira unatkozom így, egyedül.

– Azt hiszem, igaza van anyukádnak. Az egész baromfiudvar kinevetne, ha nem tanulnál meg úszni. Hidd el, az úszást legalább olyan jó mókának fogod találni, mint a fogócskázást. És ne feledd, néhány nap múlva találkozunk.

– Szerinted is olyan nevetséges egy úszni nem tudó kacsa? Na jó, akkor kipróbálom. De ha becsaptál, akkor visszajövök, és bekaplak.

Azzal letotyogott a vízpartra, és zsupsz... beletoccsant a tóba.

– Nahát! Ez nem is olyan rossz dolog. Sőt, egyenesen szuper. Anya, anya, úszok, úszok! – hápogta hangosan.

– Ugye mondtam én neked, hogy nincs is az úszásnál remekebb dolog a világon – mosolygott vidáman Klotild mama.

Ettől kezdve a kiskacsák naponta több-

ször is elsétáltak a tóhoz. Tóbiás annyira belefeledkezett az úszásba, hogy eszébe sem jutott a kis hernyó ígérete.

Egy napon, amikor szintén a tóhoz tartottak, ismerős hangra lett figyelmes.

– Tóbiás! Tóbiás! Fogócskázol velem? – kérdezte valaki.

A kiskacsa a hang irányába fordult, ám ott csak egy csodálatos színekben pompázó pillangót látott.

– Megígértem, hogy leszek a játszópajtásod, emlékszel? – kérdezte a kis lepke.

– Nahát! Te vagy az? Ezt meg hogyan csináltad? Amikor a fűzfánál találkoztunk, valamilyen szőrös öltözetet viseltél, és szárnyaid sem voltak – álmélkodott a kiskacsa.

– Ezen nincs mit csodálkozni. Akkor hernyó voltam, azután bebábozódtam, néhány nap múlva levettem a bábruhámat, és most itt vagyok. Nem is értem, hogy mit találsz ezen olyan furcsának, hiszen úgy tudom, hogy te meg nem is olyan régen még csak egy tojás voltál.

– Látod, erre nem is gondoltam – kacagott önfeledten a kiskacsa.

– Igazából neked köszönhetem, hogy megtanultam úszni. De most, hogy itt vagy, akár fogócskázhatnánk is egyet.

– Igazán remek ötlet – szólta a kis pillangó, és csalogatóan lebbentette meg a szárnyait Tóbiás felé.

Ettől a naptól kezdve a kiskacsa és a pillangó elválaszthatatlan barátok lettek. Vidáman kergetőztek és bújócskáztak a szín-pompás vadvirágokkal tarkított mezőn és a mézillatú, hófehér, fodros ruhába öltözött bodzabokrok tövével. Persze azért Tóbiás gyakran útba ejtette a szélben fodrozódó tavat, ahol pihenésképpen úszott néhány kört a családjával.

Az úszás az egyik legtökéletesebb sport, ha szeretnénk átmozgatni az izmainkat, növelni az állóképességünket s mozgékony-ságunkat. A váll, a térd és a csípő izmainak rugalmasságát növelhetjük nagyon intenzíven, ráadásul óránként 600 kalóriát is elége-tünk úszás közben.

A gerincproblémákkal küzdők számára is nagyon hatékony mozgásforma az úszás, mert biztosítja a gerinc stabilitását, s az iz-mokat is nyújtja. A tökéletes testtartást is elősegíti, mert hajlékonyabbá tesz, s har-monikusabbak lesznek tőle az izmaink. Az asztmásoknak is nagyon jól tesz, mert kitű-

ZSIBONGÓ

Légy fitt az úszással!

nően szabályozza a légzést. Ez utóbbi miatt számukra kifejezetten ajánlott is ez a sport. Az úszás növeli a tüdő kapacitását, sokkal nagyobbakat, mélyebbeket tudunk lélegezni hatására. A szív egészségesebb működéséhez is hozzájárulsz, ha úszol, de kitűnő az ízületi bántalmakra is, valamint a műtéteket követő terápiákra.

Akik ülőmunkát végeznek vagy sokat tanulnak, azok a gerincferdülést orvosolhatják, illetve előzhetik meg úszással. A víz testre nehezedő nyomása megfelel 15-20 kg-nak, ez enyhe masszírozó hatást jelent. Ennek köszönhetően megnyugtat, s elűzi a stresszt. Lelki nyugalmat ad, ahogy hosszan, faltól falig ússzunk a csendes vízközegben.

Az edzőteremben végzett testmozgásnál tizenkétszer is hatásosabb az úszás, mert nagy energiákat vesz igénybe. Előnynek szá-

mít az is, hogy sokkal alacsonyabb a sérülések esélye is, s az ízületek is sokkal kevésbé vannak megterhelve, mintha a szárazföldön sportolnánk.

Fontos, hogy úszás előtt mindig tartsunk legalább 5 perc bemelegítést! Mozgassuk át a vállunkat, a csípőnket, a bokánkat. Ezután legalább 20 percig ússzunk megállás nélkül. Majd 5 perc levezetés következhet, s már tettünk is valamit az egészségünkért. Aki-nek már jobb az állóképessége, természetesen fokozatosan növelheti az időtartamot, és ezzel együtt a távot is.

Mely testrészeinket dolgoztatják meg az úszástípusok? A gyorsúszás a fenék és a hát izmait, a hátúszás az egyenes és az összetett hasizmot, a mellúszás a fenék és a végtagok izmait, a pillangó a vállak és a hát izmait, illetve a belső szervekre is jó hatással van.

Mindent a csokiról!

Mint minden más ételt, a csokit is meg tudjuk emészteni. Csokoládét igenis fogyasztanunk kell, nem káros a szervezetünkre, mérsékelt adagban hasznos. Lássunk pár olyan pozitív következményt, amelyet a csoki okoz.

- A csokoládé illata egy olyan reakciót vált ki az agyban, aminek eredményeképp ellazulunk.

- A csoki fenil-etilamint tartalmaz, ami tulajdonképpen egy „hangulatlift”. Tehát, ha csokit eszel, szinte biztos, hogy boldogabb leszel.

- A csokoládében megtalálható kakaóvaj olajsavat tartalmaz, ez segíti növelni a „jó koleszterinszintet” a vérben.

- A csokoládé flavonoidokat tartalmaz, amely növeli a véredénykék rugalmasságát.

- A csoki a felelős az antioxidánszint növekedéséért a vérben.

- A csoki szénhidrátokat tartalmaz, amelyek növelik a szerotonin-szintet az agyban. Ezáltal jobban érezzük magunkat.

- A kakaóbab – amiből a csokoládé is készül – olyan antibakteriális összetevőket tartalmaz, amelyek segítenek a fogszuvasodás ellen harcolni. Mindazonáltal sajnos a legtöbb csokoládé cukrot tartalmaz, ami meggátolja ezeknek az összetevőknek a működését. Viszont, ha étcsokoládét eszel, amelynek magas a kakaótartalma és alacsony a cukortartalma, akkor ezeknek az összetevőknek a hatása hasznos tud lenni.

A csokoládénak sajnos több rossz tulajdonsága is akad, ha túl sokat eszel belőle. Azért, ha mérsékeltet fogyasztod, semmi bajod nem lesz, viszont ha túl sokat eszel belőle, az már káros! Csökkentheti a csontjaid sűrűségét, és fejfájást okozhat. Nem beszélve arról, hogy a hozzáadott zsír és cukor hozzájárul az elhízáshoz.

Nem árt tudni pár hasznos és érdekes dolgot arról az édességről, amelyért a gyerekek – és sokszor a felnőttek is – annyira odavannak. Lássuk:

- A csokoládében 500 különböző íz található.

- A csokoládé – bár jóval kevesebbet, mint a kávé vagy a tea – koffeint tartalmaz.

- A világon a svájciak eszik a legtöbb csokoládét. Ők átlagosan évi 8 kg csokoládét fogyasztanak el.

- A kedvenc íz Amerikában a csokiíz.

- Ha veszel egy szelet csokoládét, az még egy évig megőrzi minőségét.

- A világ első csokoládészeletét Cadbury állította elő 1842-ben Angliában.

- A tudósok szerint, amikor csokoládét eszünk, a szervezetünk olyan kémiai anyagokat állít, elő mintha szerelmeseink lennénk.

- A csokoládégyárak használják el a világ mogyorójának 20 és mandulájának 40 százalékát, csak azért, hogy minél különlegesebb csokikat állítsanak elő.

- A csokoládé enyhén addiktív lehet, azaz kialakíthat függőséget.

Fogyasszátok nyugodtan, de csak mértékkel!

Dióváltó

Vége itt a jó idő, amikor már nem kell a szobában ücsörögni. A friss levegőn mindig jó játszani. Érdemes, kihasználva a napsütést, mind több alkalmat a szabadban tölteni. Íme egy érdekes játék, amely a szabadban vagy egy nagyobb tornateremben egyaránt játszható.

Résztevők száma: Minimum két csapat. Csapatonként öt-öt fő.

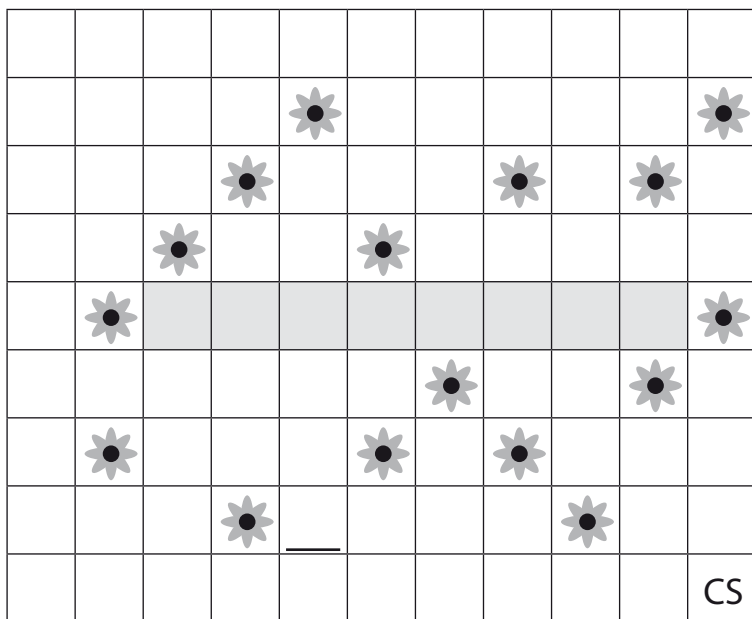
A játékhoz szükséges eszközök: Csapatonként egy dió (ha nincs lehet más hasonló alakú tárggyal, természettel is játszani), és minimálisan két darab evőkanál. Ezenkívül az akadálypálya kiépítéséhez szükséges elemek, pl. üres műanyag flakon akadálynak és kréta a rajt/célvonal jelöléséhez.

A játék menete: A csapatok első tagjai szájukba veszik az evőkanál nyelét, amelybe a játékvezetők egy-egy diót helyeznek. A cél, hogy minél rövidebb idő alatt, az akadályokat kikerülve úgy érjen vissza a versenyző, hogy eközben a dió nem eshet le a földre. Amennyiben a dió mégis leesik, vagy valamelyik akadályelem ledől, a játékosnak újra kell indulnia a startvonalról. Fontos szerepe van a játékosok közötti váltásnak: ilyenkor kéz használta nélkül lehet, kell kanálról kanálra áthelyezni a diót. Természetesen az a csapat nyer, ahol leghamarabb ér vissza a célba az ötödik játékos.

A játék célja: Ez egy szórakoztató csapatjáték, amely fejlesztheti a gyorsaságot, a koncentrációképességet, valamint az egymásra való odafigyelést, az együttműködő képességet is. Ha valaki véletlenül elront valamit, nem szabad bántani emiatt, be lehet hozni a hátrányt, de a játékban elsődleges a közös együttlét és az önfelelt szórakozás öröme.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

Két építőmunkás beszélget.

– Láttad a mai újságot? – kérdezi az egyik.

– Igen.

– És mi volt benne?

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AY, ÁR, DM, ÉL, IB, KE, LÉ, OS, OŰ, ŐN, ŐK, SÓ, TO.

Hárombetűsek: AGG, ALÁ, ALÉ, GÓG, LÉK, LTN, NTT, STO, TÓL, ÜRÜ.

Négybetűsek: DIÓS, KÖLT, RIGÓ, RONCS, YARD.

Ötbetűsek: ANGOL, LABOR, TALÁL, VAKAR.

Hatbetűsek: ADALÉK, LEPÉNY.

Hétbetűs: RONGYOS.

Kilencbetűs: ODASZALAD.

Tizenegy betűsek: DÉLIGYÜMÖLCS, ORGONAVIRÁG.

Betűrejtvények

1

E E E E
É
Ó

2

H
G V R S N Y
A

3

Z G
OO SZÓ

4

Z	B
E	O
A	

Skandináv rejtvény (18.)

110 éve született Szerb Antal író, irodalomtörténész.

Három regényének címét találd a rejtvényben.

...SZOMJAN	▼	KÖTŐSZÓ FORDÍTVA DISZNÓ- CSORDA	▼	ÉGTÁJ	▼	GILISZTA KERÜL RÁ A KÖRHÁZ JELE	▼	NŐI BECENÉV	▼	12 HÓNAP ÉNEKES RÉGIÉSEN	▼	EURÓPAI NEMZET	◆
URÁN	▼		▼	ÉTELEK SORRENDEJE	▼		▼		▼		▼		▼
450	▶		▶	A VÉGEIN TŰZ	▶	MARIKA	▶		▶		▶	A TETEJÉRE	▶
				500		GRAMM							
PAD KÖZEPE	▶	NEMES FÉM	▶	NUMERO	▶	NYITOTT FOLYOSÓ RAVASZ ÖTLET	▶		▶			◆	HÁBORÚ
SELEJT	▶	AUSZTRIA	▶	...,-TLEN	▶	NEVELŐ	▶		▶				
				SERTÉS HÍMJE MAJDNEM BODÉ		SZÉN		ERŐS KÁRTYALAP FORDÍTVA		O. E. NEO FORDÍTVA			HIDROGÉN NYEL A KÖZEPÉN
EGY	▶	...MARS	▶	RING KÖZEPE	▶	DÉL	▶	NŐI RUHADARAB KARÁDY KATALIN	▶				
ÁTTETSZŐ SELYEM- SZÖVET	▶	IGEKÖTŐ	▶			NYUGAT							
						LÓSZÍN				NÉMET NEVELŐ			
						NAP KÖZEPE				100			
◆	▶												SZÉN

Híres emberek

ÉNEKEL JULIKA PEDÁNS TIGRIS
JÓSLAT ÓVODÁS SZÓTÁR

A fenti szavakat írd be az ábra függőleges soraiba.
Az első átlóba egy híres magyar atomfizikus neve kerül,
míg a másodikba a telefonközpont magyar feltalálójának a neve.

Ki a hatodik?

B	L	R	A	K	Ó	T	
Y	Á	I	O	D	K	L	
Á	M	L	N	Á	S	K	
Z	C	O	I	H	N	P	
T	T	O	M	Z	A	R	

Rejtvényünk vízszintes soraiban egy-egy zeneszerző nevét és plusz egy betűt bújtattunk el. Ha megvan a zeneszerző, akkor a felesleges betűt írd az üres oszlopba, s már meg is van a hatodik név.

Lóugrásban

A	A	N
A	U	S
Z	N	S
Z	É	S

Jancsi és Tibi beszélgetnek:
– Tegnap a noteszomba föl-
írtam minden lány nevét áb-
cérrendben, akinek eddig udva-
roltam.
– És mi a neve az első kettő-
nek?
Megtudod, ha lóugrásban
megfejtetted a rejtvényt.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Dominójáték

BE	KEL	A	DÓLT	TÚK
ROK	NI		KA	ÍR

Ha a fenti dominókat helyes sorrendbe rakod, és a szöveget az alsó és a felső sorban is összeolvasod, az alábbi vicc poénját kapod:

- Jean, döntse meg kérem az asztalt!
- Minek, uram?
- ...

Lóugrásban

	1		2		3			
S	B	K	K	H	E	V	C	P
D	☀	Z	GY	☀	I	A	☀	O
A	A	A	S	S	E	S	A	N

Rejtvényünkben három vajasági helység nevét rejtettük el.

A 17. szám megfejtései

Berakós rejtvény

Semmit, csak becézem!

Betűrejtvények

- megfélemlít, 2. egyre megy,
- megfelelkezik, 4. lemegy

Keresztszavak

Vízszintesen:

elesettek, énekmondó, érte éltem

Függőlegesen:

Beckerek, veteményes, pártoltam

Szókihúzó

barázdabillegető

Körszámtan

130 – hol megszorozzuk kettővel, hol hozzáadunk hetet

Betűpótlás

nárcisz

Lóugrásban

- kerékpár, 2. horgász, 3. kosarazó

A 16. skandináv rejtvény megfejtése:

IGÉRET HAVA, HA ORBÁNNAK JÓ A LELKE NEM HOZ FAGYOT,
HIDEG SZELET

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

(Folytatjuk)

A tanulsággal kezdem: ne higgyünk a látszatnak! Mert bár a tévé-műsorokból és az újságokból nem derül ki, Európa közép-keleti része igenis tele van kedves, melegszívű, okos, gazdag életű emberrel, szépséggel, értékkel. Ezzel találkozhatunk lépten-nyomon a magyar-osztrák határ közelében található ódon Kőszegen is.

1740 óta minden Szent György-napon, a gazdasági év kezdetén lerajzolnak a Szőlő Jövésnek Könyvébe hat-nyolc különböző fajtájú, aznap hajnalban vágott vesszőt, leírják, melyik dűlőből valók, és azt is, hogy volt-e jégverés, szárazság, korai fagy a tavalyi bejegyzés óta. Kőszegen tehát a szőlő mindig olyan, ahogyan a nagy könyvben meg van írva... Évek óta Németh János rajzolja a vesszőket, ő ugyanis festőművész, aki rajzot és művészettörténetet is tanított a városban évtizedeken át.

Köszön is neki mindenki, akivel csak találkozunk, miközben járjuk a várost a piactól a várig és vissza. A Szent Jakab-templomban hosszasan elidőzünk, pedig csak szerencsével jutunk be. Keresztelő miatt nyitot-ták meg ugyanis a kapukat...

A gótikus csarnoktemplomban vörösmárvány síremlék mögé tették Jurisics Miklós, Kőszeg hős védőjének korán elhalt két gyermekét, Annát és Ádámot. A restauráláskor egy felnött csontjait is megtalálták mellettük, de hogy a horvát báné volnának, nincs rá bizonyíték. Széchy Mária is itt nyugszik, ő volt az összeesküvésért elítélt Wesselényi Ferenc özvegye. Legendásan szép asszony volt a nádorné, róla írta Gyöngyösi István a Marssal társalkodó Murányi Venus című költeményét.

Megnézzük még a templom Árpád-kori freskójának maradványait, a Rákóczi-brigáderos Bezerédj Imre emlékére állított, rokokóba hajló kápolnát és a Mária-szobrot az oltáron, melyet a reformáció-ellenreformáció viharaiiban egy helyi ácsmester mentett meg a felégetéstől.

Állunk a város szívében. A Jurisics tér és az egész város őrzi a középkori városszerkezetet, középkori, késő középkori, reneszánsz épületek szegélyezik. Ilyeneket leginkább a Felvidéken, Iglón, Lőcsén, Eperjésen látunk. A Sgraffitós-házban (Jurisics tér 7.) van az Írottókó Natúrpark információs központja, két házzal arrébb a Patikamúzeumba vezet utunk. Megyünk, egyenesen a padlásra. Ne várjátok tőlem, hogy szavakba foglaljam az ott száradó gyógynövények egymásba kúszó illatát, annak

UTAZZ VELÜNK!

Üzen a múlt, harangoznak!

a múltnak az üzenetét, amikor még sziámi gyömbérral, májvirággal, indás pimpóval, gyíkdarabokkal(!) és vaddisznófoggal gyógyítottak!

A múzeum kincsét, a barokk patikát a nyolcvanas években kapta vissza a város az Iparművészeti Múzeumtól, ennél szebbet egész Közép-Európában nem látni! Tölgyből, dióból, jávorból és hársból faragtatták meg a gyógyító jezsuiták, a sokfiókos bútorcsoda hullámzik, homorodik, domborodik.

Még mindig a központban vagyunk. Megállunk a káromkodásért fizesített büntetéspénzekből emelt Mária-szobornál: a középkori városok tereinek északi végén áll a templom, hogy felfogja a hideg szeleket, de ne vessen árnyékot. És ha a déli kapun érkezik a látogató – ezt nevezik Kőszegen a Hősök Kapujának – az út tengelyében emelkedő Kálvária-hegy templomára lát. Nem csoda, hogy több kosztümös filmet, a Kísérlet Lublont vagy A nagyenyedi két fűzfát is itt forgatták.

Az agóra (az emberek találkozásának helye) itt is, mint mindenütt, a piac. Nem hagyhatjuk ki mi sem. Német és horvát szavak keverednek a magyarral, miközben almák és hatalmas szemű babok közt válogatunk. Frank Péterék asztalánál gesztenyeméz vásárolható, ez a környék leg-híresebb terménye. Azt mondja, ez a méz kicsit kesernyésebb, a színe amúgy nagyon sötét, már-már fekete, de jó a köhögésre, megfázásra. Fenyőméz és napraforgóméz is kapható, a bátrabbak biztosan vesznek is belőle.

De nem csak a piacon lehet ám vásárolni! Kőszeg legmeghittebb, legpolgárabb sajátossága a becsületkassza, amellyel lépten-nyomon találkozunk. A kertekben termő gyümölcsöt, virágot az emberek itt ki-mérik, csokrokba kötik, aztán kirakják a kapujuk elé. Melléteszik, hogy mi mennyibe kerül, odaállítanak egy-egy befőttes üveget a pénznek, és aki venni akar, az vesz. Évszázados hagyomány ez errefelé, irigylésre méltó, bizalmat, biztonságot ébresztő szokás.

Más országokban is láttunk már ilyet (Vajdaságban is sok helyen), főleg nyugaton, de vannak olyan vidékek is, ahol rövid idő alatt eltűnne nemcsak az áru meg a pénz, de még a hokedli is...

Megnézzük a várat is, gazdag gyűjteményét, köztük az 1532-es ostromra vonatkozó anyagot. Érdekes, hogy a vár hős védőinek emlékére Kőszegen nemcsak délben, de tizenegyor is harangoznak! A várának egy része beépült már, de a négy szent szobra ma is őrzi a bejáratot. A Bálházban tartották a nagy farsangi bálokat. A fiatal Liszt Ferenc is koncertezett itt, ő nem messze, Doborjában született.

Kőszeget péntek este is szépnek láttuk. De szombat délutánra ki-nyílt, mint egy mesekönyv. Ballagtunk az utcákon, hallgattunk, figyel-tünk: a házaknak, templomoknak, embereknek története lett...

H. E.

Zenei hírek odaátról

Magyarország könnyűzenei életében nincs tavaszi pangás, és a nyarat közelítő eseményekből is érdemes csemegézni. Szurkolhatunk kedvencünknek díjátadón, nézhetünk magyar sztárokról készült rajzfilmet, és megismerhetünk egy régi-új együtttest is.

Viva 2011: a jelöltek

Új, grandiózus helyre költözik a 11. VIVA Comet. A rangos gála június 10-én a budapesti Papp László Sportaréna-ban várja a zenekedvelőket. Itt derül ki, hogy kik nyerik el 2011-ben a zöld-narancssárga gömböket. A szervezők minden eddiginél látványosabb és lendületesebb díjátadóval készülnek az egyik legnagyobb zenei és társasági eseményére. A kategóriák az idén is változatlanok, és nemrég a jelöltek kilétéről is lehullt a lepel.

A LEGJOBB FÉRFI ELŐADÓ:

FLUOR
KIRÁLY VIKTOR
PUSKÁS PETI
SP
VARGA VIKTOR

A LEGJOBB NŐI ELŐADÓ:

BARBEE
LOLA
RAMI
TÓTH GABI
WOLF KATI

A LEGJOBB EGYÜTTES:

ANIMAL CANNIBALS
BNF

CHILDREN OF DISTANCE
COMPACT DISCO
STEREO 2.0

A LEGJOBB ÚJ ELŐADÓ:

CHILDREN OF DISTANCE
DÜKI
FLUOR
MM
ULTRAPOP

A LEGJOBB VIDEOKLIP:

KIRÁLY VIKTOR: SOLO
NOÉMI VIRÁG: SZERETLEK
RÁCZ GERGŐ: HARC ÉS VÁGY
TÓTH GABI: ELÉG VOLT!

Flúgos sztárok

Az Egyesült Államokban nagy kultusza van annak, hogy sztárokat belerajzolnak egy-egy rajzfilmbe. Arnold Schwarzenegger például a hamarosan induló The Governator című sorozatban alakít egy szuperhőst, Lewis Hamilton Forma-1-es pilóta pedig a Verdák 2-ben bukkant fel.

A világsztárok után most ismert magyar zenészek is belecsöppentek egy amerikai

rajzfilmsorozatba, méghozzá az egykori világhírű alkotópáros, Joseph Barbera és William Hanna által rendezett Flúgos Futamba. A Magyarországon is számtalanszor vetített sorozat története, hogy különböző elképesztő járművekkel versenyeznek a szereplők, akiket a gonosz Gézengúz Guszti és lökött kutyája, Mardel próbál megakadályozni abban, hogy célba érjenek. Az eredeti szereplők helyére Pál Balázs – a Ranbo 13 és A tehén nadrágja készítője – ismert zenészeket rajzolt be. Köztük van Nagy Feró, Lovasi András, Deák Bill Gyula, Czutor Zoltán, Bocskor Báborka, továbbá az Irie Maffia, a Belga, a Subscribe és a Pannonia Allstars Ska Orchestra zenekarok tagjai. A kisfilmek magyar verziójából négy rész készült, amelyeket több tévécsatorna és videomegosztó oldalon is vetítenek. Komeneci Norbert rendezte, a szövegeit Keresztesi József írta, és az idei Pannónia Fesztivált népszerűsítik majd.

Gringo Sztár

Geszti Péter a Rapülők és a Jazz+Az után ismét együtttest alapított, ezúttal Gringo Sztár néven, amely szintén egy ötletes szójáték: – A zenekar neve azért lett Gringo Sztár, mert egyrészt minden tiszteletem Ringo Staré, az egykori Beatles dobosáé, másrészt a gringo szó a spanyol és portugál nyelvterületen fehér bőrű bevándorlót jelent, és ez is jelzi, visszavándoroltam a zene világába – indokolta a frontember a névválasztást. Geszti elmondta továbbá, hogy a Gringo Sztár kozmopuritan zenét játszik, ami reggae, dzsessz, rap, pop, elektronikus zene, ska és balkáni népzene egyvelege. Az együttes két énekesnője Gereben Zita és Sapszon Orsolya. Zenészek is tartoznak a csapathoz, de ők a háttérben maradnak. A Gringo Sztár bemutatkozó dala, a Télenyáron nyár már hallható a rádióban, első nagylemezük pedig az ősszel várható. Bemutatkozó koncertjüket július 15-én tartják Siófokon, és augusztus 8-án a Sziget Fesztivál mínusz egyedik napján is fellépnek, ahol Geszti zenészbarátaival játszik majd.

A Viva Comet jelöltjei

Forrás: music.hu

Olyan ez, mint egy népmese, csak fordítva, itt most a legfiatalabb indult először szerencsét próbálni. Nick Jonas ugyanis a Jonas Brothers legifjabb tagja, mégis ő adott ki legelőször szólóalbumot. Sajnos azonban a siker elmaradt, az album nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket: sem a kritika, sem pedig a rajongók nem ér-

Szerencsét próbál

tékelték eléggé a fiatal Disney-sztár egyéni fellépését. Ezek után Nick bátyja, Joe Jonas tesója kudarca ellenére úgy döntött, hogy ő is megpróbálkozik a szólókarrierrel, azaz szerencsét próbál. A legszebb az egészben pedig az, hogy Nick mindenben mellette áll, és teljes mellbevetéssel támogatja testvérét: – Joe albuma lassan kezd összeállni, és úgy tűnik, elég ütős cucc lesz. Eltartott egy darabig, amíg összerakta a számokat, de az idő igazán érett hangzást hozott magával,

nem csak könnyed popdalokról van szó. Már többször meghallgattam az első demót a kocsiban, és nekem nagyon bejön – nyilatkozta Nick. Az első szólóalbumon Joe egy szám erejéig összeáll Chris Brownnal, meg persze más meglepetéseket is tartogat rajongói számára. Amennyiben pedig nem jönne be a közvéleménynek ez az album sem, üsse kő, maradt még egy Jonas testvér, aki megindulhat szerencsét próbálni.

Leégett a szülinapján

Penelope Cruz nemrég ünnepelte a szülinapját. Azt nem lehet tudni, hogy a szépséges színésznőnek teljesült-e az álma, de a rémálma beteljesült, az tuti. Az is bizonyos, hogy a nagy napot nem felejtí el egykönnyen, pedig nagyon szeretné. Az történt ugyanis, hogy amikor a sztár éppen elfújni készült a szülinapi tortáját díszítő gyertyákat, a haja előre hullott, és lángra kapott. Nyilván nem ez volt a kívánsága. Szerencséjére a vendégsereg résen volt, és azonnal eloltották az izzó tincseket. A színésznő egy show-műsorban mesélt az ünnepség kellemetlen részéről: – Nagyon izgultam. Egyébként is minden születésnapomon feszült vagyok, az idegességtől pedig állandóan bénázok – mondta a

sztár, aki a buliján leégett és megégett (de szerencsére csak a haja).

Könyv a legendás bandáról

A Queenről már számos könyv látott napvilágot. Phil Sutcliffe – A rock koronás királyainak teljes, képekkel illusztrált története című alkotása sokkal több egy hagyományos életrajznál: 288 oldalas és több mint ötszáz színes fotó található benne. A fényképek a világ különböző pontjain készültek, színpadi és színpadon kívüli felvételeket láthatunk, több tucatjuk pedig most került először nyilvánosságra. Ezenkívül plakátokat, szórólapokat, backstage-belépőket, jegyeket, pólókat, nagy- és kisleméz borítókat ábrázoló fotók is megjelentek. A könyvben történeteket és visszaemlékezéseket olvashatunk magasan jegyzett rockzenei szakíróktól és fotósoktól. Mindezek mellett a kiadvány exkluzív bepillantásokat, személyes tárgyakat és különlegesen ritka fényképeket tartalmaz Peter Hince-től, a turnézemélyzet vezetőjétől, valamint az együttes menedzserétől és barátjától, Reinhold Macktól. A különleges kiadvány Magyarországon is beszerezhető a könyvesboltokban a Cartaphilus Könyvkiadó jóvoltából.

Aranybabával játszik

Egyeseknek gyerekszobájuk sincs, mások pedig aranybabával játszhatnak, az élet nem mindig fair. A sztárok gyermekei gyakran olyan dolgokat is megkaphatnak, amit más apróságok nem: szép ruhákat, szuper játékokat, ezenkívül hihetetlen utazásokra viszik őket, és a legjobb iskolákba járhatnak. Reese Witherspoon is valószínűleg elkényezteteti a csemetéit, tizenegy éves lánya ugyanis az Oscar-szobrocskával játszik. Mondhatnánk úgy is, hogy amíg egyes díjazott színészek vitrinben vagy más kiemelt helyen tartják a szakma elismerését jelentő szobrocskájukat, addig Reese, a lánya gyerekszobájában. Bizonyára úgy van vele, hogy megpróbálja hasznát is venni a díjnak, ne legyen csak porfogó. A szószí színésznő 2006-ban a Walk the Line című film főszerepéért kapta meg az Oscart, és habár nagyon megörült neki, úgy látszik, a lánya még jobban. Talán úgy veszi, hogy neki arany Barbie-ja van: – Nagyon szereti

öltöztetni a szobrocskát, volt már Mikulás- és húsvéti nyuszi jelmezben is – mesélte nevetve a színésznő, de hozzátette, hogy a „játékszer” kellemetlenséget is okozott, amikor a lánya és hétéves öccse hajba kaptak rajta, miután a fiú bizonyára arany G. I. Joe-nak nézte. Két megoldás maradt a sztárnak: behúzni, és nyerni még egy szobrot a kisfiának is, vagy elmagyarázni a gyerekeinek, hogy normális játékokkal is lehet játszani.

Büszkén vallom, hogy magyar vagyok

Beszélgetés az újvidéki szavalóverseny idei győztesével

Rajslji Dália az óbecsei Zdravko Gložanski Rískola hatodikosa, Horvát Regina magyartanár-nő tanítványa. Már írtunk róla a Jó Pajtásban, ugyanis az óbecsei Népkönyvtár Édes anyanyelvünk című pályázatára írt fogalmazásával díjat kapott. Ugyanott hallottuk szavalni, mesét mondani...

Legutóbb márciusban Újvidéken aratott sikert. Az ő korcsoportjában első lett a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör szavalóversenyén.

Az iskola magyar szaktantermében a magyartanár-nőjén kívül az osztálytársai is megcsodálják a sok könyvjutalmat, amiket e rangos versenyen kapott, meg persze a fényképezkedés kedvéért az oklevelet is elhozta.

Nagyon fontos a versválasztás, mikor valaki szavalóversenyre készül.

– Kosztolányi Dezső: Még büszkén vallom, hogy magyar vagyok – vágja rá, mikor arról faggatom, mit szavalt a versenyen. – Azért választottam ezt – folytatja Dália –, mert éppen március idusa volt. Meg nekem ez a vers nagyon megtetszett. Különbben sokszor olvasgatom Kosztolányi verseskötete mellett Arany János, József Attila, Petőfi Sándor verseit, ugyanis valamikor anyukám is szeretett szavalni, s ezek a kötetek nekünk otthon megvannak.

– Milyen érzés elsőnek lenni?

– Különdíjat már kaptam a Népkönyvtár szavalóversenyén, de első még sosem voltam. Kicsit meglepődtem, mikor kimondták a nevemet. Nagyon jó érzés elsőnek lenni. Ösztönzőleg hat rám, s ezután is ott leszek minden szavalóversenyen. Külön öröm volt találkozni egykori barátnőmmel, Major Kittivel, aki már Újvidéken lakik, ő is részt vett a szavalóversenyen, s harmadik lett.

– Mi mindennel foglalkozol még a szavalás, tanulás mellett?

– Színészkedéssel! Tavaly Janikovszky Éva: A mi világunk című darabbal léptünk föl a Májusi Játékokon, s harmadikok lettünk. Ferenc Judit újvidéki színművésznő rendezte. Ő is ott volt

Újvidéken, a szavalóversenyen, s elsőként gratulált nekem.

– Most is készülünk a Májusi Játékokra, s szintén Ferenc Judit a rendezőnk. Weöres Sándor: Csalóka Péter c. mesejátékát adjuk elő. Nagyon érdekes előadás. Én vagyok a bíró. Meg mivel részt vettem a Népkönyvtár pályázatain, így ingyenes tagsági könyvet is kaptam, járok a könyvtárba, mert nemcsak a verseket szeretem olvasni, hanem a regényeket is.

– Mi leszel, ha nagy leszel?

– Erről már gondolkoztam. Valószínűleg, magyartanár, de vonz a színészi pálya is. Az is lehet, hogy orvos. Ki tudja?

– Mit üzensz a Jó Pajtás olvasóinak?

– Olvassanak sokat, mert ezáltal bővül a szókincsük. Szeressék a verseket is, mert nagy öröm szép eredményt elérni a szavalóversenyeken.

Gratulálunk Dáliának!

K. E.

XX. TINIFESZTIVÁL

Pályázati felhívás

A Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület 2011. november 19-én könnyűzenei énekes vetélkedőt szervez Temerinben.

A jelentkezők két korcsoportban versenyezhetnek: 13–18 éves korig tini, valamint 18–23 éves korig ifjúsági kategóriában.

A jelentkezőknek három olyan dalt kell választaniuk, amelyet magyar nyelven adnak elő, és amelyek közül a meghallgatáson a szakzsűri segítségével kiválasztanak egyet a vetélkedőre.

Az audióra a jelentkezőkkel való egyeztetés után, július–augusztus folyamán Temerinben kerül sor.

A versenyre jelentkezhet mindenki, aki eleget tesz a feltételeknek, az előző évek győztesei is, ha újra vállalkoznak a megmérettetésre.

Jelentkezési határidő: 2011. július 15-e.

Érdeklődni személyesen a Szirmai Károly MME, Temerin, Petőfi Sándor utca 19. szám alatt, vagy a 021/843-411-es telefonszámon, illetve a

szirmaim.m.e@gmail.com

e-mail címen lehet.

A bejelentkezési űrlap letölthető a

www.szirmaimme.info

honlapról.

Jelentkezési határidő

2011. július 15-e.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyémánt

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■